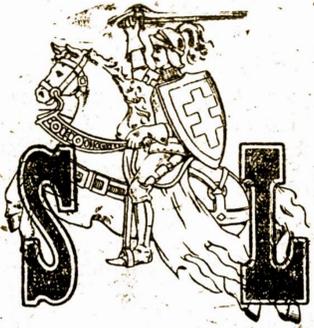

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 8

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 21 d. Vasario (February), 1924.

KAINA 5 CENTAI.

Vol. X.

LIETUVOS MINISTERIJOJ VOGTA VALDZIOS PINIGAI.

Lenkija reikalauja popiežiaus užprotestuoti prieš katalikų erarkiją Suvienytose Valstijose. Meksikos prezidentas atsisakė suteikt paimtiems nelaisvėn sukilėliams amnestiją. Pavolgio vokiečiams paskelbs autonomija. Herrin'o valdžią kariumenė gražino civiliskai valdžiai. Kun. įtariamam žmogžudystoj. Deportuos aklą kunigą.

VAGINĖTA VALDZIOS PINIGAI.

Kaunas, Lietuvoj. Lietuvos užrubežių ministerijoj jau nuo seniau buvo pasigendama tulų sumų valdžios pinigų. Nužiūrėjimas pasitaroju laiku puolė ant diplomatiškų pakų atidarintojos Laurynaitienės ir administratoriaus Dailydos. Laurynaitienė visada turėdavo daug pinigų ir vis girdavosi, kad gaunanti daug pinigų nuo brolio iš Amerikos ir tėvo, kuris Rygoj esąs bankininku. Pasirodė vienok, kad Rygoj jos tėvas gyvena labai neturtingai, gi Amerikos ji brolio neturi. Paimta ji tardymui, ir tardymus pradėjus, ji tuojaus atsisakė iš savo vietos. Kaip Raulynaitienė taip ir Dailyda paimti valdžios priežiuron ir bus nuodugniai tyrinėjami. Tik kai kas sako, kad jiedu gali pasmukt į užrubežį, kaip kad pasmuko Purickis.

LENKIJOS SIEKIMAS UZJURIN.

Varšava, Lenkijoj. Lenkijos seimas priėmė rezoliuciją, kuria reikalaujama užrubežinių reikalų ministerijos išteikt prisakymą atstovui prie vatikano, idant popiežius užprotestuotų prieš Suvienytų Valstijų katalikų erarkiją, kuri varo sistematišką lenkų "amerikonizavimą" per bažnyčias ir mokyklas, tu liems vyskupams uždraudžint mokint papirjinėse mokyklose lenkiškai. Suvienytose Valstijose angliška spauda taja lenkų rezoliucija labai piktinasi.

NEBUS SUKILĖLIAMS AMNESTIJOS.

Mexico City, Meksikoj. Prezidentas Obregon paaiškino, kad visi sukilėlių kariumenės vadai yra iš amnestijos išimtinai, ir visi turės but nubauti kaip išdavikai. Sukilėlių kareiviai bus nuo baudos paluosuoti, nes insurgentų prievarta jie buvo priversti kariaut su valdžia, bet generolai ir oficerai, kurie sulaužė lojalškumą, nuo baudos ne išsisuks.

KARIUMENĖ GRAŽINA MIESTO VALDŽIA.

Herrin, Ill. Valstijos kariumenė, kuri beveik visus miestelius Marion apskrityje paėmus buvo savo valdžion, dėl kilusių riaušių, kurias sukė-

lė Ku-Klux klanai su prohibicijos agentais, valdžią gražino civiliskoms miestelių valdžioms, tik pačiuose miesteliuose tvarką daboja kariumenė. Herrine ir Marione yra 10 ypatų areštuo-ta ir laikoma po \$20,000 užstatu, kol peris tyrinėjimai ir teismas kaltuosius nubaus.

ANGLIJOS LAIVŲ KROVĖJŲ STRAIKAS.

London, Anglijoj. Visoje šalyje iškilo laivų krovėjų straiikas, darbininkams negalint susitaikint su laivų kompanijomis dėl algų ir darbo vanlandų. Darbų ministeris Shaw per dvi paras sėdėjo abiejų pusių konferencijoj ir stengėsi įvykdynt taiką, bet tai ne įvykus, straiikas susikūrė. Nesenai geležinkelių darbininkai atšaukė savo straiiką, dabar žada geležinkelių straiiką atnaujint, kad prisidėjus su simpatija straiikuojantiems laivų krovėjams.

JIESKO RUSIJOS ŽYDAMS AUTONOMIJOS.

Moskva, Rusijoj. Rusijos žydų organizatorius Abromas Bragin, išteikė komisorijų tarybai reikalavimą paskelbt Krimo aplinkę su miestais prie Juodųjų jurių žydų koloniją, suteikiant jai autonomiją Rusijos federacijoj. Jis sako, kad Lapkričio mėnesyje Čičerinas, Trockis ir Kamenievas galutinai sutikę tuojaus ten autonomiją įvykdynt, bet ikišiol tas nepadaryta, užtai Braginas reikalauja dabar pasiskubint tai padaryt. Sako, kad Krimo aplinkėse gyvena milijonas žydų, kurie daugiausia užsiima ukininkyste.

DEPORTUOS ATVYKUSI AKLĄ KUNIGĄ.

New York, N. Y. Iš Bremeno atvyko čia liuteronų kungas Schwannenflugel, su žmona ir mylimu šunim, kad čia parinkus aukų Vokietijos našlaičiams. Kunigas yra aklas, nes 1915 metuose budamas Vokietijos kariumenėje, mušiuose prie Aisnės, neteko abiejų akių ir todėl yra be regėjimo. Imigracijos viršininkas juos sulaukė kaip netinkamus atstovus rengiasi deportuot atgal. Vokiškos draugijos jį sulaukė kol iš Washingtono bus gautas atsakymas į jų apeliaciją.

RENGIA AUTONOMIJĄ VOKIEČIŲ KOLONIJAI.

Berlin, Vokietijoj. Prie Juodųjų jurių, Volgos teritorijose yra didelė vokiečių katalikų kolonija. Pirmieji vokiečiai ten apsigyveno prieš 150 metų. Vokiečių kolonistų dabar ten priskaitoma iki 800,000. Dabar Rusijos valdžia yra nusprendusi tiems kolonistams duot autonomiją, kaip vokiečių republikėlei, pasilikiančiai dalia Rusijos. Viskas jau prirengta, ir bile dieną Rusijos valdžia autonomiją tai kolonijai pasirašys.

ITARIA KUNIGĄ ŽMOGŽUDYSTOJE.

Pittsburgh, Pa. Katalikų kunigo J. J. Grady, klebono šv. Franciškaus Ksavero parapijos klebonijoj, atsitiko žmogžudystė; nužudyta tapo klebono gospadinė Ona McDonough. Žudystą papildžius nužiūrėta patį kunigą, 60 metų amžiaus senuką, ir jis tapo suimtas. Tyrinėjimai vedama tardytojo McGregoro namuose. Sako, kad tarpe suimtojo kunigo ir nužudytosios jo gospadinės jau nuo poros metų tėsėsi tankūs vadai ir vieno kitam kerštai.

NAUJI ŠNAIRAVIMAI SEN IR TEN.

Luksor, Egipte. Tarp Anglijos ir Egipto vėl prasidėjo šnairavimai. Mat angliškam geologui, profesoriui Carter, besirausiant po faraonų kapus, ir pastaromis dienomis suradus naują mumiją, Luksuro policija jį išvijo iš kapų ir paaiškino, kad "kapai nėra nė tavo, nė Anglijos nuosavybė, ir jų čia neprivalot juos knaisiot". Anglijos reprezentantas išteikė Egipto valdžiai protestą už tokį policijos pasielgimą.

PREZIDENTAS SULAIKO KELIONĖ.

Washington, D. C. Kariškam orlaivui "Shenandoah" besirengiančiam lėkt prie šiaurinio žemgalio, prezidentas Coolidge išleido uždraudimą. Prezidentas mato toje kelionėje perdideles išlaidas, nes ekspedicija parsieina valstybės išdui \$350,000, ką jis netori rizikuot be kongreso pritiri-mo. Dabar kongresas ims svarstyt, ar verta tiek pinigų išleist, ar geriaus orlaivui patupėt namie.

LAIVYNO MINISTERIS REZIGNAVO.

Washington, D. C. Laivyno ministeris Denby, neišlaikydamas pirties aliejaus skandaluose, galiaus išteik prezidentui rezignaciją, pavo jis iš vietos pasitraukia. Prezidentas rezignaciją priėmė. Dabar galbut iš eilės tas pats bus ir su prokuroru Daugherty.

GREIT APSIDŽIAUGĖ SU PROHIBICIJA.

Berlin, Vokietijoj. Norvegija arti metus išpraktikavus prohibicijos bandymo tiesas, rengiasi greitu laiku gražint liuosą alkoholiaus išdirbystę ir pardavinėjimą, nes praktikoje pasirodė visai kas kitas, o ne tas ko tikėtasi. Valstybė neteko įeigų, prie to pasiejo vis pridėt dideles sumas iš valstybės išdo palaikymui sargų, o girtuoklybė pasirodė negalima išraikint.

VYKDO TIESAS SAVO LĖSOMIS.

New York, N. Y. Policijos inspektorius McDonald prisipažino, kad gaudymui šnapsininkų jis pats padengia išlaidas: turi keturis dektktivus, kuriems moka iš savo kišenias algas, "išdavikams", kurie nurodo kur yra degtinė pardavinėjama ar dirbama, moka po 60 centų už kiekvieną nurodymą ir daug kitokių išlaidų jis apmoka savo pinigais. Jei tas tiesa, tai reikštų, kad jis iš to turi ir nemažą pelną, nes nerasi tokį kvailą šiadien, kuris savo pinigus mėtų be ypatingos saudos.

"KONFERENCIJA" IŠSISKIRSTĖ BERGŽDZIA.

Varšava, Lenkijoj. Varšavoj įvyko Lenkijos sukviesta "Baltiko valstybių konferencija". Dalyvavo joje Finijos, Estonijos ir Latvijos priemerai. Lietuva paprastai nedalyvauja tokiose konferencijose, kur Lenkija dalyvauja. Iš padėtos konferencijos niekas ne išėjo, nes Estonijos priemeris atsisakė kalbėt apie prie tikius su Rusija, Latvijos priemeris nieko iš savo valdžios ne atsivežė, o Finijos priemeris tiesiok pasakė, kad jis jokį tarimą nepasirašys. Ir taip viskas užsibaigė, nutariant kitą kartą susirinkt Helsingforse.

PAŠAUTAS VERMONTO SENATORIUS.

Washington, D. C. Vermonto valstijos senatorius Green, eidamas Pensylvanija gatve su savo žmona pataikė eit pro vietą, kurioje šaudėsi buris prohibicijos agentų su degtinės kontrabandą gabenančiais spekuliantais. Vienas šuvis pataikė senatoriui per kairįjį antakį į galvą, nuo ko jis ant vietos sudribo. Nugabenus greit jį ligonbutin, daktarai apreiškė, jog nėra vilties jo išgydymui.

EKSKAREIVIS NUŽUDĖ KUNIGĄ.

Bridgeport, Conn. Policija suėmė žudiką, anais sykliais nušovusį Rymo katalikų kunigą Dahme, einantį pas ligonį. Žudiku yra žydas Izrael Harold, tarnavęs Suvienytų Valstijų kariumenėje. Klausinėjant jį su kokiu tikslu kunigą nušovė, jis pečiais patraukęs atsakė, kad jis nežinojęs, jog tai kunigas, bet tas jam nesvarbu, jis butų ką kitą jo vietoj nušovęs, nes nematoma įjega jo ranką traukusi prie revolverio, kad tik ką nušaut. Jis be jokio užstato uždarytas kalėjiman.

MEKSIKOS SUKILĖLIAMS KARŠTA.

Guadalajara, Meksikoj. Sukilėlių kariumenė visur gauna skaudžius smugius ir turi trauktis iš visų savo pozicijų. Lojališkai kariumenė dau gelbsti prieš nugalėjimui liuosnoriai indijonai giminės Majo, kurie netik žvalgyboje lošia svarbią rolę, bet ir mušiuose atsižymi. Prie apvaldymo tilto per upę ties Okotland, indijonams pasitaraujant, sukilėliams užgrėbta didelė daugybė amunicijos ir kitokių kariškų reikmenų.

DARBO ISTATYMAS ŠVEICARIJOJ.

Geneva, Šveicarijoj. Šveicarijoj 1919 metuose buvo priimtas įstatymas, aprubėžiuojantis fabrikams darbo valandas, iki 48 valandų. Dabar pasiulyta priedas, kad reikalui esant, kokiam kriziui parsiejus ar panašiai, gali but leistina darbus varyt iki 54 valandų per savaitę. Už priedą besiginčijant, socialistai pakėlė didelę truksmą, ir balsuojant už priedo priėmimą, didelė džiūma balsų jis atmetas.

KOVA MANILLOJ SU FANATIKAIS.

Manilla, Filipinuose. Iš Bukas salos į Manillą atvykę fanatikai pradėjo kovą su kareivių sargybonis. Šiems pradėjus gintis, išsivystė tikras mušis, kuriame krito trisdešimts penki žmonės iš abiejų pusių, apart to daugybė yra sužeistų. Kaip matosi, filipinai visgi nerimsta ir kas kartas vis daugiau keršija Suvienytoms Valstijoms.

VENGRIJOS FINANSŲ KRIZIS.

Butapešt, Vengrijoj. Pastaromis dienomis Vengrijos finansai pasijuto dideliame nesmagume, kuomet Austrija ištraukė savo pinigus iš Vengrijos bankų. Pinigai dviejų parų bėgyje nu-puolė 23% žemiau Austrijos pinigų, ir dar vis puola žemyn. Valdžia atsisaukė į gyventojus prašydama, kad kas tik turi kokius pinigus, neštų juos į valdžios bankas, bet niekas neneša.

"DIPLOMATAS" GAVO SURIĄ BAUDĄ.

Paris, Francuzijoj. Strazburgo teismas pasmerkė tulą dr. Frederiką šešiams metams kalėjiman ir užmokėjimui 2,500,000 frankų baudos už besistengimą į Francuziją "išmugeliuot" trijų milijonų frankų vertės gražnų, kurios, rodosi, priklausė kada Austrijos cesoriskam dvarui. Jis atvykęs į Strazburgą, atsigabeno skryniją, žymėmis apdėta, su pažymėjimu "oficiališki dokumentai" ir nenorėjo muitininkams leist peržiurėt.

BULGARIJOS VALDŽIOJ LIKO TIK PRIEMERAS.

Sofija, Bulgarijoj. Ministerių gabinete kilo vaidai už sobranijos (seimo) nesiskaitymą su ministeriais. Socialistai pareikalavo priemero Zankovo rezignuot, tas atsakė, kad jis sobranijai nieko nekenkia ir rezignuot nemano. Čia komunikacijos ministeris Zasarov tuojaus rezignavo, o kiti rėkdamai iš kabineto išėjo, paliekant tik vieną priemerą.

MUSSOLINI PRANAŠAUJA KITŲ ATEITĮ.

Roma, Italijoj. Priemeris Mussolini pažymi, kad Italija galutinai užkariavusi

komunizmą, bet kitos valstybės turės su komunizmu didėles kovas netolimoje ateityje. Ypatingai jis matė tuojaus prasidedančias su komunizmu kovas Suvienytose Valstijose ir Anglijoj, nes komunizmas Rusijoje jau neteko rietos, kadangi ten įsigyveno kapitalizmas ir autokratizmas, tad komunizmas turi kraustyti kur nors kitur.

KAD JAU BAUST, TAI BAUST.

Buffalo, N. Y. Adomas Marszałek vienoje valgomų daiktų krautuvėje nuglemžė pakelį saldžiųjų pyragaičių ir kelis centus. Užtai buvo areštuotas ir statytas prieš teismą kaip vagilius. Teisėjas Hinckley jam prigru-mojęs, jog galis jį visam amžiui užtai įklist kalėjiman, galiaus pasmerkė prie sunkių darbų Auburn kalėjiman keturiems metams. Tikėkit, kad tas pats teisėjas kada nors išteisisin piktadarį, padariusį nuostolio už kelis tukstančius.

SKOLŲ KLAUSIMAS LIEKASI NEMAINOMAS.

Washington, D. C. Europos valstybių skolų klausimo sprendimo komisija turėjo savo paskutinį posėdį, kuriame nutarta viską palikt kaip buvus, reiškia, Europos valstybės skolas turi mokėt. Ypatingai atkreipta atyda į vienijimąsi Lenkijos, Čekoslovakijos, Estonijos ir Jugoslavijos, kad dalinasi jos paskolomis, ne prisimenant, kad reikia mokėt skolas. Posėdyje dalyvavo ir atstovai Lenkijos. ir Estonijos, bet tie nieko paaiškint nemokėjo.

KIEK FRANCUZIJA PELNĖ RUHRE.

Paris, Francuzijoj. Kilus parlamente truksmui prieš priemerą, už užgrėbimą Ruhr krašto, kas Francuziją paskandino nuostoliuose ir privertė nupult pinigų, finansų ministeris Lesteyrie paaiškino, kad pirmuosius metus Ruhr okupaciją Francuzijai kainavo 863 milijonus frankų, gi priverstiniais mokesčiais, maitais ir rekvizicijomis okupuotame krašte surinkta 350 milijonų frankų. Iš kitos pusės, Francuzija turi 515 frankų deficito.

Žinios iš Lietuvos

Suėmė du Lenkijos žvalgu.

Kaunas. Kariški detektvai nužvelgė du neištikimu žmogus, kiek pasekioje, arėštavo abudu. Padarius pas juodu krata, iš atrastų dokumentų pasirodė, kad suimtieji yra Varšavos detektvų biuro pasamdyti žvalgai. Kaip valdžia su jais pasielgs, nežinia, tik galima spręst, kad lenkams, vėl duos proga garsiai dejuot, jog Lietuvos valdžia persekioja lenkus.

Lenkų demonstracija.

Kaune.

Kaunas. Susirinkus Kau no miesto tarybai, ir sekretoriui Kinderiui perskaičius lietuviškai apšvietos tarybos raštą apie mokyklų stovį, lenkų frakcijos naris Janczewski pasakė, kad jis atsisako tame dalyke kalbėt, nes lenkai nesupranta lietuviškos kalbos ir nežino kame dalykas... Ir taryba sutiko aiškint dalykus, ir su lenkais kalbėt lenkiškai. Tai vadinas, tas dedasi Lietuvos sostinėje, Lietuvoje, kur valstybinė kalba skaitoma lietuvių kalba.

Lietuvos finansų veikimas.

Europos biržos šiadieninėje betvarkėje mes atrandame vieną mažą valstybę, kuri siekia prie savo finansų pasekmingiausia ir kaip galima geriausia. Taja valstybe yra Lietuva.

Prieš didžiąją pasaulio karę Lietuva buvo Rusijos dalis, šiadien ji yra nepriklausoma valstybe. Bet nepriklausomybė jai kainavo daug vargo, nes Lenkija, stumiamą Francuzijos pinigais ir diplomatija, militarisku budu Lietuvai užgrėbė jos sostinę Vilnių.

Tokią padėtį Lietuvos finansus pastatė taip, kad Spaio mėnesij 1922 metų parsiejo iš Lietuvos išsluot vokišką marķę su visomis jos svajonėmis. Mat ikitol Lietuva vartojo vokišką marķę kaip savo krašto pinigą. Nuosiol valstybės banka atsistojo ant uolos principo, išleidžiant savo piniginius ženklus žemiau savo aukso rezervos.

Dabar Lietuvos Litai tarpautiškoje biržoje atsistojo augščiau angliško šilingo. Lietuvos valdžia sukolektavo 1,800,000 Amerikos doliarų ir tulį sumą Rusijos aukšinių rublių, ir taja suma pasiremiant išleido pirmuosius savo piniginius ženklus, paremtus tikros vertės gvarancija. Dabar visoje šalyje renkami Suvienuytų Valstijų doliarai, ir kiek jų surenkama, sulyg kurso, vieton jų išleidžiama litai. Ir taip šiuomkart valstybėje cirkuliuoja apyvartoję 62,119,000 litų, gvarantuotų doliariais, ir 67,000,000 litų, gvarantuotų auksu ir sidabru. Greta litų kursuoja ir doliarai, arti aštuonių milijonų sumoje. Dabar, valdžia rengiasi pamažint sumas popierinių litų, dėl parankumo pramonėje, vieton popierinių, išleidžiant metalinius ženklus. Toks finansiškas veikimas

davė kiek ir politiškų, ir tai idomų pasekmių. Ambasadorių taryba, veikianti po francuzų itekme, apsiriko manydama su Klaipėda apvilt Lietuvą, nes klaipėdiečiai litus mėgsta taip kaip ir markes. Gi Lenkija, laikydamosi užgrėbus Vilnių, baigia smukt, nes Lenkijos markė, su vokiška marķe vaziuoja vienoj valtyje.

Lietuva nebuvo užtektinai stipri, kad spēka atremt Lenkijos militariską pavojų, bet ji tai atrėmė savo finansisku genialiskumu.

"London Observer".

IŠ RUSIJOS SUGRĮZUS Į LIETUVĄ.

Sveikinu Jus, mano mylimi ir brangus tėvynainiai—Lietuviai! Tik ne tie lietuviai, kurie ant savo veido dėvi lietuvio ličyną, bet tie, kuriuose teka mūsų didžiųjų bočių kraujas. Neseniai aš grįžau iš sovietų Rusijos, kurioje, kaip jau žinoma, carauja bolševikai-komunistai, kurių tuštybių aš esu gvyvaja iliustracija ir gvyvuoju liudininku kaip lyginai ir jus nuolankiuoju tarnu. Negalėjau aš anksčiau pasveikint su Naujais Metais, Jus, mano brangūs viengenciai, nes pirmiau turėjau pats gydytis iš visų prigyventų vargų, iš kurių turėjau laimę ištrukt apiplėštas ir prikančias, ištrukt iš nagų tų, kurie pasiskubino sutvert "rojų ant žemės". Na, bet visgi bus geriau vėliau negu niekad. Ir taip, brangūs viengenciai, sveikinu Jus ir linkiu Jums viso labo, kaip politiško, ekonomiško, taip ir viso to, ko dar pageidaujate.

Politikos srityje linkiu: Visoje šalyje anuliruot kai riasias partijas; vieton jas tvirt ir auklēt, geriau kulturint ir tobulint klerikal-demokratišką, kaipo parlamentariską partiją. Pasiiliuosuot nuo visų įvairių priešų, ir prisijungt dalį pavertę tėvynės — Vilniją. Prie maldos "Nuo maro, bado, ugnies ir karės", pridēt dar žodžius: "Ir lenkų nedorybių". Klaipėdos kraštą, Mažąją Lietuvą, amžinai prijungt prie Didėsės Lietuvos, kaipo naudingą kraštą su prakliniais pavyzdžiais ir tobula kultūra.

Religijos srityje: Jeigu yra skirta iš augštybės, kad nekliudyt dogmas ir papročius katalikų tikyboj Lietuvoje, kaip tai maldų stiliaus, pasninkų, tai visgi vertētų nors šventes sutvarkyt, kad jos nebutų kilnojamos iš vienos dienos į kita, kas labai panašu į nešiojimą kokio bent daikto, iš vienos vietos į kita, kas sudarko švenčių tiesas, prigijusias nuo laikų gražios atminties vyskupo M. Valančiaus. Likvidatoriams gvyvųjų paveikslų noturoje, reiktų skaitytis nors su dušiu rekalamais, ir tuliems tą viską atstovaujantiems ne užsiiminēt per daug ivairiais reikalais, kad sau prisikalėdous netik šiai dienai, bet ir rytojui, ir net didėi kalėdų šventei.

Valstybinuose reikaluose: Iš širdies linkiu valstybinams tarnams ir dalininkams, neleist veltui laiką bergždžioms pašnekoms įvairaus pobūdžio, kaip tai bolševikų savotiškumas, kad nekankyt save lukuriavimais "viršdušiško išganymo" ir gaišuoant laiką neskriaust valstybę, tikintės išganymo savasčiai ir vyriškumui.

Daugiau: Daugiau apsaugot pasitikėjimo draugijomis, nes dabartinis gyvenimas, kaip dabar jis vedamas, yra, nepakenčiamas, kaip nepakenčiamas sugedęs oras kiekvienam gvyvam sutvėrimui.

Jei nors pusė šitų mano linkėjimų prigytų Jūsų, brangūs mano tėvynainiai, gyvenime, su pasididžiavimu galėcia pasakyt, kad nu-

Tarptautiškos politikos trumpa peržvalga.

Suvienuytų Valstijų paskola Europos valstybėms sumoje \$11,328,066,747, gali žut. Francuzija atsisako mokēt savo skolas talkininkams.

Amerikonų spaudoj eina didelės diskusijos kaslink Suv. Valstijų karės metu duotos paskolos Europos valstybėms, kuri, anot Suv. Valstijų bankierių, gali žut, arba pasilikt per amžius neatmokama Suv. Valstijoms. Dabartinė Europos valstybių finansų padėtis yra tikras haosas. Europos valstybės, kitados buvę turtingos, šiadien bankrutija, jų finansų šaltiniai užsidarė, absoliutiška distrukcija jų ekonomiskame gyvenime. Atstatymas Europos valstybių ekonomijos, industrijos bei pramonės į normališką padėtį, užims daug metų.

S. Valstijų paskola Europos valstybėms priskaitant palukiu nuosimtį nuo 1921 m. siekia tryliką bilijonų doliarų; iš visų Europos skolingų šalių Suv. Valstijoms, tik viena Anglija pradėjo savo skolas mokēt, gi kitos šalys tik pasizadėjo ateityje savo skolas Suv. Valstijoms atmokēt. Bet Francuzija, kuri yra daugiausia prisiskolinus, atsisako mokēt tol, kol jina neatgaus kontribuciją iš Vokietijos, sumoje nustatytoje London'o konferencijoj Geg. mėn. 1921 m. atsibuvusioje. Bet, kadangi pastaruoju laiku pasirodo, kad Vokietija atsisako jai nustatyta London'o konferencijoj kontribucija sumoje šimtą trisdešimt bilijonų aukso markių sumokēt talkininkams, ir pagal Suv. Valstijų finansierių aprokavimą, Vokietija negali tą sumą sumokēt, apie ką nē kalbos negali but, kadangi Suvienuytų Valstijų paskola talkininkams priklauso iš Vokietijos kontribucijos, tad aišku, kad amerikoni neatgaus paskolą, ypatingai iš Francuzijos, kuri paaiškino kad kol neiškolteuos iš Vokietijos, tol jina nemokēs Suv. Valstijoms nē Anglijai, savo skolas. Francuzijos priemeris Poincare pasakė: "Mēs pinigų neturime, Vokietija mums nemoka už padarytus mums nuostolius, tad kaip-gi mēs galimē sutikt atmokēt Suv. Valstijoms ar Anglijai?"

Anglija ir Suv. Valstijos sutiko, kad buk reikia suma-

žengta didelis žingsnis pirmyn, o tas butų galima prisikaityt prie žingsnio kulturiškųjų tautų.

Kitą kartą pasidalinsiu su mylimais skaitytojais savo įspūdžiais, kuriuos aš igijau "laisvame bolševikų-kbmunistų krašte".

Žvalgas iš Lietuvos.

P. S. Pragyvenęs Rusijoje apie 34 metus, bemaž visai užmiršau lietuvišką kalbą, ypatingai literatiškąją. Jausdamas save silpnu išreiškimui savo minties lietuviškai, rašau rusiškai, ir prašau labai poną "Amerikos Lietuvis" Redaktorių, jei galēsite išverst mano procią lietuvių kalbon, duokite vietos savo redaguojamą laikraščio skiltyse, ir jei busiu vertas, atsiųskite man tą laikraščio numerį, kuriame mano raštas tilps.

Tas pats.

Kaip žiurima į tai Suv. Valstijose.

Suvienuytų Valstijų nekurie politikai neva sutinka atsisakyt paskolos Europai, ir tuomi galutinai atsikratyt nuo Europos politiškų, tarptautiškų pinklių, bet kokios pasekmės iš to išeitų? Atsisakius, arba panaikinus skolas Europos Suvienuytoms Valstijoms; tuomet prisieina aptaksuot Suv. Valstijų gyventojai, idant surinkus tuos tryliką bilijonų doliarų; kiekvienas gvyvas žmogus—vyras, moteris ir vaikas, turētų \$116 sumokēt mokesčiais šią sumą pinigų! Reiškia; Suv. Valstijos butų didžiausiai pralaimēję pasaulinėj karėje. S. Valstijų piliečiai butų apkrauti mokesčiais ilgiems metams.

Suvienuytų Valstijų bankieriai ir šiaip jau turtuoliai, rodosi, pritaria šitai problemai, nes jie tikisi tokiu budu atgaut savo kapitalą iš saviškių, kitaip jie turi laukt ilgas dešimtis metų, arba ir galutinai nustot — neatgaut paskolintus Europai bilijonus doliarų.

Taip tai yra su Suv. Valstijų paskola. Suv. Valstijos gelbėdamos Francuziją, pačios įklimpo į tokią situaciją, ir galų gale Francuzija pamoja ranka Suvienuytoms Valstijoms; kas Francuzijai? Jina! Vokietija prismaugē ant tiek, kad pastaroji vargiai atsigaus kąda, tai viena. Antra, Francuzija talkininkų, Anglijos bei Suv. Valstijų, dabar nepaiso, nes ji susidarē naujas talkininkes: Lenkija, Čeko-Slovakija, Rumunija, ir dar kaip motosi, Jugo-slavių prisitrauks, tai kas jai iš vienos Anglijos? Suvienuytos Valstijos Francuzijai neužtikrina amžiną protekciją, atsitikime karės, todėl Francuzijos diplomatija tapo pakreipta į kitą pusę.

Šitokia maždaug politika yra Francuzijos, kaip atstatyme Europos, taip ir skolų klausimo išrišime. Suv. Valstijų ir Anglijos valdžios neva grasina Francuzijai, bet pastaroji be kompromiso veikia "po senovei", tarptautiškoje politikoje nepaisėdama grasinimų, ir kol kas, nemanoma savo skolas Suv. Valstijoms ir Anglijai mokēt.

Francuzija neturi kuom mokēt.

Francuzija skolinga Suv. Valstijoms \$4,000,000,000, taipgi apie tiek skolinga Anglijai. Buvęs Francuzijos finansų ministeris Louis Loucheur, kuris yra vienas iš žymiausių ekspertų žinyboje Francuzijos finansų bei industrijos našumo, skō:

"Francuzija per 50 metų mokēdama po du šimtu milijonų kas metai, negalēs išmokēt savo skolas, bet dabar esant suirusiam šalies ekonomijos—industrijos gyvenime, Francuzija negali nē pusę tiek mokēt, kaip tik priešingai, Francuzija iš visų šalies įeigų nepajiegs savo šalies vidaus reikalus apvartinti, bent per penkis ateinančius metus, t. y. atstatyt sunaikintą kraštą, ukį, karės "buvusiam lauke." Toliau, jis sako: "Atstatymas Europos, ivykdytas pasta-

vios taikos Europoj, priklausos nuo Suv. Valstijų. Jos panaikindamos skolas Europos valstybėms, prašalins visą situaciją, kuri yra pasekmė visų blogumų Europos tautų gyvenime."

Bet, nors tame yra teisybė žodžiuose Francuzijos politikų, visi tai galimē sumprast, kad Suvienuytos Valstijos išgelbētų Francuziją, Vokietiją, ir kitas Europos valstybes iš finansiško haoso, bet kaslink pastarosios taikos, tai jau kitas dalykas. Suvienuytų Valstijų žmonės gal ir sutiktų atsisakyt paskolų taiką Europai tokiu Suvienuytų Valstijų žmonių pasišventimu, bet kuomet Francuzija yra didžiausia militariska šalis, pasaulyj, ir kalba apie taiką, argi kas gali įtikēt tokiems "kiltin-giams" francuzų žodžiams?

Absurdas, daugiau niekas kitas.

New York'o valstijos senatorius Copeland, sako: "Francuzija yra priežastis Europos ekonomijos ir industrijos sugriuvimo, jos militarizmui ir politikai užkirst kelią galima tik pareikalaujant griežtai skolų mokėjimo Suvienuytoms Valstijoms, po kek galima iš jos gaut". Sen. Copeland'o nuomone, Francuzija tik tokiu budu priverst prie taikaus gyvenimo Europoje, prispaudžiant ją ir jos militarizmą, karės skolų abligacija. Vienok karės padaryti noustoliai, skolas ir atstatymas Europos ekonomisko gyvenimo, kol kas nėra išsprendžiamas. Šis pasaulinės problemos, klausimas kabo ore, ir negreit bus jis apsprestas. Meškučių Vaikas.

Dykai

Tik del Vasario ir Kovo mėnesių

ŠITAS BLIUDAS

už 50 Leibelių

CHALLENGE PIENO

Kiekviena gospadinė reikalauja virtuvėj tokį indą, kaip čia paveiksluotas. Šis bliudas, kurį mes duodam visai dovana už mūsų kondensuoto pieno leibelius, yra padarytas iš tyro kietao aluminio, yra tokio sunkumo, kad duos ilgą patenkintą patarnavimą, ir talpina tris kvortas. Jei esat taip gospadinė ir vartojat kondensuotą pienu, tad pirkit tik mūsų ruši, nes ji duoda brangias dovanas už savo leibelius.

Specialis Pasiuylimas

Jeji išrašysi šio apgarsinimo kuponą, ir numėsi jį į arčiausią dovanų krautuve, žemiau nurodytais antrašais, arba prisiusi mums, tai gausi Paveiksluotą Dovanų Katalogą ir ypatingą dovanų kortą, kuri skaitysis už 10 leibelių. Bus priimama tik viena tokia korta nuo vieno pirkėjo, duodančio 40 ar daugiau leibelių. Bile mūsų Dovanų Krautuvi apmokēs šitą kortą su bile kitais leibeliais nuo šitų bliedinių. Jei Tamistos mieste nėra krautuvi apmokėjimui šitų leibelių ir Ypatingos Dovanų kortos, tai prisiusk jas mums, kartu su numeriu dovanos iš Paveiksluoto Dovanų Katalogo, ir mes ją prisiusime Jums be iškasčių.

Mūsų Dovanų Krautuvi Bostone,

Prie 89 FRIEND STREET, arti HAYMARKET SQUARE

FALL RIVER, MASS.,
14—3rd Street,
arti Bedford Street,

NEW HAVEN, CONN.,
105 Temple Street,
arti Crown Street.

BRIDGEPORT, CONN.,
105 Congress Street,
arti Main Street.

PROVIDENCE, R. I.,
49 Aborn Street,
arti Washington St.

Mes nuosirdžiai kviečiame atlankyt bile kuri virš-paminētą Premijų Stotį su ar be leibelų apžiūrēt didelį ir gražų pasirinkimą visokių reikalingų, ir pagražinančių dovanų, kuriuos galite gaut visai dykai už sutaupytus leibelius.

Apsimoka Tautpyti šiuos Leibelius

KUPONAS

Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., N. Y. C. Data Vasario 21, 1924

Šitas kuponas turi but apmaintytas į 15 dienų nuo datos ant Ypatingos Dovanų Kortos.

Vardas

Adresas

(Lithuanian)

AMERIKOS LIETUVIS
The Lithuanian Weekly published every Thursday
by
M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies 5 cents.
Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergius, leidžiamas
per
M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš aušta.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

PRISIMINUS WILSONĄ IR ATSIMINUS KUOM JIS BUVO.

Savaitė praslinko nuo dienos, kurioje Washingtono tapo palaidotas katedros koplyčioje Suvienujų Valstijų valstybės vyras, Woodrowas Wilsonas, buvęs aštuonis metus prezidentu. Žinia apie jo mirtį apibėgo net į šią šalį, bet ir visą civilizotą pasaulį, nes velionis pasauliui buvo žinomas kaip politikas ir diplomatas, arba kitaip sakant, jis buvo atsizymėjęs politikoje.

Nieko svarbaus jo pirmesimame gyvenime. Buvo jis advokatas, buvo mokiniojas, ir iš to nieko ypatingo. Jis atsizymėjo kuomet likosi išrinktas Suvienujų Valstijų prezidentu. Jis buvo gerų norų žmogus, rimtas ir į dalykus žiurintis abiem akimi. Savo rimtumu, savo taktu, jis buvo pradėjęs atgriebti nusmukusios demokratų partijos vardą, ir kaip tos partijos narys, galbut būtų ją vėl pastatęs į pirmasias eiles, iš kurių republikonai buvo ją išviję pasibaigus terminui demokratų administracijos su pasibaigimu prezidentūros Grovo Člevelando 1896 metuose. Bet nepavyko.

Likęs prezidentu antram terminui, Europos politikierių tapo įtrauktas į nematą politiką, iš kurios nepajęgiant išbrist, parsijėjo šali įtrauktį į karę Francuzijos apgynimui nuo Vokietijos. Šalis atsidurė didelėje sunkenybėje, kurią ir šiadien neša. Čia tai ir buvo lemta velioniu Wilsonui atsizymėt, kaip šalies vadui karės metu, ir užtai šiadien jis vadinas "karišku prezidentu". Bet tame dar negalas, ir tuomi nėra jo atsizymėjimas pasaulyje. Atsizymėjo jis planais ir projektais, kuriuos jis parupino kaip budą karės užbaigimui, o tuomi buvo savo laiku pagarsėję jo "keturiolika punktu", kaip išlygos, kurias Vokietija priimdama turėjo atšaukt karę. Paskelbus tuos "punktus", po kiek laiko Vokietija atsiliepė į juos. Tai buvo Wilsono atsizymėjimas kaip "sutaikintojo" besipjaujančių valstybių, nes nuo tų punktu Vokietija netoli nuėjus, visgi pasidavė. Prie atsizymėjimo prisidėjo dar ir progos, kurios privertė velionį Wilsoną sulaužyt priimtas tradicijas, išva-

žiuojant į Europą, kad taikos derybose dalyvavus; kaip sena Suvienujų Valstijų istorija, nebuvo atsitikimo, kad prezidentas laike tarnystos iškeliautų už savo valstybės rubežiu. Čia buvo atsizymėjimas. Iškeliamas į Europą vienok jam nėdavė nieko gero, atbulai, pakenkė jo sveikatai. Jis stovėjo prie savo teisingų reikalavimų, ar Europos politikieriai teisybės neprisileido, ir iš to parsijėjo Wilsonui skaitytis su nervų suirimu. Galiausiai Čekoslovakijos profesoriui Massarikui pagimdžius "tautų lygą", Wilsonas ją pamilo, ir pasilikęs savuosius punktus ir tautų lygą, veik užmiršo savo šalies reikalus. Kada čia viskas veik sugriuvo, jis sugrižęs iš Europos, leidosi kelionė su agitacijomis, kad prisuokt šali liktis tautų lygos nariu. Kongresas neturėjo ką veikt ir taip valstybės mašinos ratas apstojė. Nesveikiausiu būdamas Wilsonas, su agitacija už tautų lygą važinėdamas, vakarinėse valstijose dar daugiau sveikatą pablogino, nes susimūšus trukiui, kuriuom jis važiuo, dėl išgascio sveikatoj ir visai pablogo. Speciališku trukiui sugrižęs Washingtonan, daugiau iš namų niekur ne iškeliauo, vis sirguliuo, ir taip numirė.

Lietuviams jis paminėtinai tik tuom, kad 1916 metuose, prašomas proklamavo "Lietuvių Dieną" 1 Lapkričio, rinkimui aukų visoje šalyje suselpimui nukentėjusių nuo karės lietuvių. Lietuvos valstybės pripažinimui jis buvo priešingas. Nors lietuvių jėkeliomis eilėmis apipylė peticijomis, lietuvių delegacijos Washingtono numindžiamos su prašymais pripažint Lietuvą, tai vienok kaip jis, taip ir jo gabinetas lietuvių prašymų ne išklaušė, ir stovėjo tik už Rusijos neardymą, kad visas Pabaltijos valstybes palikus ir toliaus Rusijos glėbyje, net kol 1922 m. republikonų administracija vedant prezidentui Hardingui, šio gabinetas sutiko pripažint Lietuvą, Latviją, Estoniją ir Albaniją.

Wilsonas ir jo gabinetas pasilikis ilgai atmintyje Lenkijos, nes ši daug ko laimėjo

dovanomis ir pripažinimu. Jis pasilikis atmintyje ir pačioje šalyje, kaip "kariškas prezidentas". Jau yra pasiūlymai, kad dieną Lapkričio, kuri dabar vadinama nusiginklavimo diena, pašvest Wilsono vardui ir švest ją kaip švenčiama Linkolno gimimo diena. Yra pasiūlymai, kad išleist naujus pašto ženklus su jo paveikslu, kad išleist pinigų jo paminėjimui, ir dar smulkesnių patarimų.

Ir Ekatarina I. lietuė.

Anais sykais "Amerikos Lietuvyje" tilpo ilgokas raštas kroniko Uzdino, kuris aiškiai nurodė, kad garsioji Rusijos carė Ekatarina antroji, kuri sunjungė Lietuvą su Rusija, buvo lietuė, kilus iš vargdienių tėvų Svirpliu, kaipo Zofija Svirpliuė, gimus Vaškų parapijoje, Titkonių kaime. Dėl tėvų neturto ji buvo priversta palikt savo tėvo namus ir imtis tarnystos pas svetimus. Pirmiausia ji tarnavo Ginkunų dvare, paskui pas vieną turtingą vokiečių Liepojuje ir ten gavus rekomendaciją, Vokietijoje, pas Holštinijos kunigaikštį Anhaltzerbskį. Metuose 1742 Holštinijos hercogas Petras Ulrichas tapo pakviestas įpėdiniu Rusijos sostui, kuris keliaudamas Rusijon atsilankė pas kunigaikštį Anhaltzerbskį ir ten pamatęs Zofiją Svirpliuė, pamilo ją ir likęs Rusijos caru, parsikvietė Zofiją Svirpliuė ir ją vedė sau žmona. Petru Ulrichui, Rusijos carui, mirus 1761 metuose, jo žmona, Zofija Svirpliuė, kuri priimdama stačiatikių tikybą gavo vardą Ekatarina, tapo apšaukta Rusijos imperatore, kaipo carė Ekatarina antraja. Vėliau ji dvasioje dar ne ataususi nuo savo gimtinio krašto, Lietuvos, sujungė ją su Rusija.

Dabar "Išėivių Draugas" pažymėdamas svarbesnę dalį to rašto (nors tai imta iš "Trimito", bet pats faktas yra paimtas iš "Amerikos Lietuvio"), atidengė dar vieną faktą, kuris parodo, kad ir carė Ekatarina pirmoji buvo lietuė, taip pat kilusi iš vargingų tėvų, Lietuvių ukininkų, ką patikrina ir Rusijos enciklopedistai. Ir taip, Rusijos carė Ekatarina pirmoji, viešpatavusi nuo 1725, 18 dienos Sausio, iki 1727 m. 6 dienos Gegužio, buvo dukte Lietuvos ukininko* Skavronskio. Motinai mirus ji likosi našlaitė, ir turbūt prie močekos negalėdama gyvent savo tėvo namuose, nuėjo tarnaut pas kunigą Gliuką. Šešiolikos metų amžiaus budama ji ištekėjo už vieno Švedijos karėivio dragunų pulko, kuris 1703 metuose, viešpataujant Rusijoje Petru didžiajam, laike karės Rusijos su Švedija teko Rusijos nelaisvėn, kartu su žmona, kurią caras Petras didysis pasiėmęs iš Menševiko namų, su ja susituokė Vasario 19 dienoj, 1712 metuose. Carui Petru didžiajam mirus, jo žmona, Skavronskiuė, jau kaipo Ekatarina pirmoji, apšaukta Rusijos care. Ji viešpatavo suvirš du metu

Tai yra akvyvi faktai, parodanti, kad lietuvių su rusais yra šeimyniškai suristi nuo senų laikų. Lietuvos kunigaikščiams viešpataujant, rusai dižunai vedė lietuves, lietuvių rusus. Rusijai išaugus didele valstybe, Rusijos valdonai to papročio irgi laikėsi, net paprastas Lietuvos vargingų žmonių dukteris vedė, kaip tai atsitiko su Svirpliuė ir Skavronskiuė, kas tik dabar netikėtai aikštėn išeina. Rods, Ekatarina antroji, nors buvo lietuė, nemalonu vienok prisimint, kad jės kilmė lietuvių tautai garbės nesuteikia, nes ji savo viešpatavimo metais buvo pagarsėjusi kaip baisi ištvirkėlė.

Pasakė labai daug.

Pas mus, Amerikos lietuvius, tankiai bile kas pasako daug nebutų dalykų. Tokių papasakojimų pasitaiko nemažai ir laikraščiuose. Na, bet pas Amerikos lietuvius nėra to ko reikalauja rimtumas, kaip tai nekarta nusprendžia Lietuvos inteligentija, "aukštesis mokslais" apsitvėrusi. Tik dėja, kad ir pas juos tie trukumai pradėjo apsiereikt, kuriuos ir jie patys jau nesugėba paslept.

Štai "Lietuvos Žiniose" vienas jų bendradarbis rašo recenziją Chicagoj pasirokusį savitraščiui "Varpas", ir pasiremdamas to paties "Varpo" 11 numeryje tilpusiais K. Širvydienės žodžiais, sako: "Amerikos piliečiai turi Laisvės Varpą, važioja jį po miestus ir skambina laisvę; Chicagoj lietuvių pasiuntė Kauno kariškam muzėjui irgi Varpą, kuriuomi skambina didžiausiomis tautos šventėmis. Dabar pasirodo savitraštis "Varpas"..."

Kaip matome, čia parašyta trumpai, o vienok, kaip daug nesamonės pasakyt! Tik įsivaizdinkite: Amerikos piliečiai (suprantama, kad tai Amerikos lietuvių taip pravardžiuojami) turi Laisvės varpą ir jį važiodami po miestus, skambina laisvę! Ar galimas tai daiktas? Pirmiausia, Amerikos lietuvių joki laisvės varpą po miestus nevažiojo ir dabar nevažioja. Laisvės varpas pašvestas buvo Chicagoj, ten jis paskambintas ir išsiųstas į Kauną, kur dabar ir skambinamas didėse valstybinėse šventėse. Tad iš kur čia išsisvajot galima, kad "Amerikos piliečiai" pasiuntę jį Kaunan, dabar patys važioja jį po miestus ir skambina laisvę; kad tai jau nors varpą jie skambintų, dabar jį tik taip važioja, o skambina ne jį, bet laisvę... gana jau, gana, su tokiomis informacijomis.

Antroj vietoj reikia patėmyt, kad K. Širvydienė tokią nesamones 11 No. "Varpo" rašyt negalėjo, nes jis pasiėmęs iš Menševiko namų, su ja susituokė Vasario 19 dienoj, 1712 metuose. Carui Petru didžiajam mirus, jo žmona, Skavronskiuė, jau kaipo Ekatarina pirmoji, apšaukta Rusijos care. Ji viešpatavo suvirš du metu

Prie galo tos neva recenzijos, jos autoriūs pasveikindamas "spaudos organą" (!), primena visgi, kad tokiu vardu kaip kad jo sveikinamas "spaudos organas", jau nuo 1889 metų eina. Čia lyg norėta pasakyt, kad netinka tokiu vardu dabar vadinintis "spaudos organas", Chicagoj užgimusiame. Ir jeigu taip, tai visgi nereiktų užmiršt, kad kuomet Amerikos lietuvių turėjo "Vienybę", "Darbininką" "Laisvę", et cetera, tada Kaune turėjo but labai gražu gimdant tokius pat "spaudos organus".

Tai bent geriame!

Kada Suv. Valstijose se įvesta prohibicijos bandomo aktaš, daktarai tikrino, kad žmonėms likus "blaivais", sumažės džiova ir kitos ligos, kurios paeina nuo girtybės. Bet penkių metų praktika parodo visai ką kitą, o parodo jį, kad džiova nemažėja, o paskui iš Tilžės apvaldžius visą rytinę Prusiją. Ir todėl laikraštis duoda vėjo Vokietijos valdžiai, kuri be jokio atsargumo gyvendama, bile dieną gali netekt rytinės Prusijos.

Bet to dar negana. "Vossische Zeitung" žino ir kaip tie Lietuvos kariumenės pulkai atsirado. O tai visai prastu būdu: Jie buvo suimti mobilizuoti glamžymui kaimiečių maištų, nes dukart Lietuvos pinigams kurse nu puolus iki zero, kaimiečiai negalėdami pragyvent dėl pinigų bevertės, kasdien kelia maištus. Kariumenė vienok nenusisekus maištus suglamžyt, valdžia numojo ranka, o kariumenė siuncia Tilžės paveržimui... Mat Lietuvoj ir Klaipėdos krašte žmonės vietomis surengė iškilmes paminėjimui metinių sukaktuvių Klaipėdos išsiluosavimo. Tie paminėjimai, greičiausia koikiam lenkui akyse išaugo kariumenės pulkais, selinanciais prie Tilžės, ir tas viskas atsidurė laikraščio skiltyse, taip jau praskydes, kad net šlykštu.

Yra ir gerų žmonių.

Kaikas yra papratęs šiadien pasakot, kad nėra gerų žmonių, nes visi tik skriaudėjai, išnaudotojai ir tam panašiai. Bet ne visai teisingos tokios pasakos, nes kartais randasi ir gerų žmonių. Štai miestelyje Erie, Pensylvanijos valstijoje, eidama gatve Julė Dobb, rado ant šaligatvio gulint mašną, kuriroje buvo penki tukstančiai doliarų gyvais pinigais, ke liatas ablių ir ofiso rakatai. Iš prie raktų pridėtos

Naujas "ajai!"

Lenkai turbūt atšipo dantis bešmeždami Lietuvą, pramanant nebutiniausius dalykus, butent, kad Lietuva suimobilizavus kariumenę bile dieną rengiasi su pagelba vokiečių ir rusų užpult Lenkiją, kad iš Vokietijos vežimais per rubežiu kasdien vežama amunicija, kad vokiški oficeriai dienomis ir

naktimis lavina lietuvius kariumenes, ir taip, ot, jau, jau, ims ir praris "Varšavos šlėktas". Ir jie tą darė su išrokavimu, kad sukelt prieš Lietuvą kitų valstybių pasipiktinimą. Bet tas viskas nuėjo su vėjais, nieko ne atsiekus, nes lenkeliai-nabagėliai savo melais perdaug pasauliui jau atsizymėję, todėl jiems niekas netiki.

Užtai dabar jų vieton "pasitarnavo" vokiškas laikraštis "Vossische Zeitung", kuris duoduoja ta pači a dūdele, kurią dudavo prieš kelias savaites ponai lenkai. Šis laikraštis lygiai taip pat mat Lietuvos kariumenės pulkus jau artinantės prie rubežiaus, tik dėja, šiuomkart jau ne prie rubežiaus Lenkijos, bet Vokietijos. Ir tikslas tų pulkų šiam laikraščiu aiškiai žinomas, kaip nesėdėliai buvo žinomas lenkam: Dabar Lietuvos kariumenė selina jau ne prie Lenkijos "ojczyznos", bet tiesiog prie Tilžės, kad tą panašiu būdu išveržus kaip pernai išveržė Klaipėdą, o paskui iš Tilžės apvaldžius visą rytinę Prusiją. Ir todėl laikraštis duoda vėjo Vokietijos valdžiai, kuri be jokio atsargumo gyvendama, bile dieną gali netekt rytinės Prusijos.

Bet to dar negana. "Vossische Zeitung" žino ir kaip tie Lietuvos kariumenės pulkai atsirado. O tai visai prastu būdu: Jie buvo suimti mobilizuoti glamžymui kaimiečių maištų, nes dukart Lietuvos pinigams kurse nu puolus iki zero, kaimiečiai negalėdami pragyvent dėl pinigų bevertės, kasdien kelia maištus. Kariumenė vienok nenusisekus maištus suglamžyt, valdžia numojo ranka, o kariumenė siuncia Tilžės paveržimui... Mat Lietuvoj ir Klaipėdos krašte žmonės vietomis surengė iškilmes paminėjimui metinių sukaktuvių Klaipėdos išsiluosavimo. Tie paminėjimai, greičiausia koikiam lenkui akyse išaugo kariumenės pulkais, selinanciais prie Tilžės, ir tas viskas atsidurė laikraščio skiltyse, taip jau praskydes, kad net šlykštu.

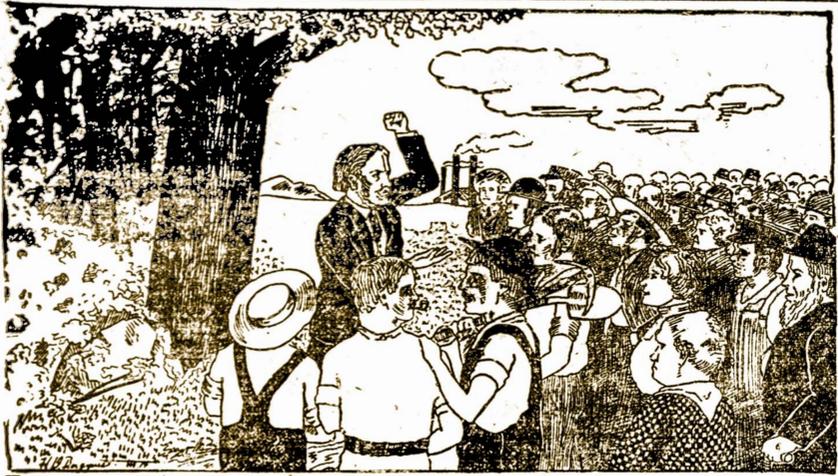
Naftos magnatas E. L. Doheney, senato komisijai prisipažino, kad jis partijų politikoje lošė dvi roles, arba sėdėjo ant dviejų keđiu, nes finansavo kaip vieną taip ir kitą. Metuose 1920, laike prezidento rinkimų, republikonų partijai dovanavo \$75,000, gi demokratų partijai \$10,000. Kitoms partijoms išdavė \$66,000. Vadinasi, piniguočius laike rinkimų pasirengia sau komediją.

Varšavon atbėgus iš Vilniaus trukiui, žandaras nužūrėjo du pasażierai, kurie nesėsi sunkius krepšius. Su laikius juos pasirodė krepšiuose esant kelios dešimtys kilogramų sidabrinųjų ir aukšinių, iš carų laikų Rusijos pinigų. Abu pasażierai suimta. Kam jie čia tuos pinigus atsivežė, dalykas dar ne paaiškėjo.

Pasklido gandas, kad Paryžiun susirinkusi "tarptautiška" komisija planuoja paskelbt nepriklausomą Makedonijos republiką, su sostine Salonike. Republika turėsianti liktis kontrolėje "tautų lygos". Jei tas būtų tiesa, tai būtų aiškus tikslas — suskaldymas Grekijos.

Coronoj, L. I. Tula Juozapina Ferger, baudsma savo podukrą, devynių metų mergaitę, užtai, kad ta pabėrė cukrų, ugnyje įkaitinta iki raudonumui geležė, išdegino doliarų gyvais pinigais, ke liatas ablių ir ofiso rakatai. Iš prie raktų pridėtos

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE
KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15
SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 60 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tarynė" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.
POMIRTINIAI SKYRIAII—\$150, 300, 600, IR 1000.
PAPALPINIAI SKYRIAII—\$6.00, 9.00 IR 12.00 I SAVAITTE.
Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 80-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

PO MEDŽIU.

Malonų broliai ir sesers! Senieji žmonės sakydavo, kad genys margas, o pasaulis dar margesnis. Teisybė tai pasakyta. Pažūrėkime kaip tas pasaulis, ištiesęs, yra margas. Ir tai margas jis ne spalvomis, ne parvomis, kokias mes galime išvaizdinti prieš save, bet margas jis žmonėmis, vienodai kvėpuojančiais, viešodai savo gyvybę palaikančiais. O tie žmonės, kaip jie pasaulį margina, savais užsispyrimais, savomis intrigomis ir savais keršijimais vienų kitiems!

Imkime šią šalį, kurioje mes gyvename, ir kurioje žmonėms mes galime iš arčiausia prisžiūrėti, kurioje tie žmonės margina dalį pasaulio. Prieš porą savaitių iškilė didis skandalas tarpe valstybės vyrų, ir tas skandalas pavirto tikriausiomis peštynėmis. Mat artinasi rinkimai prezidento, kurio vieton tykančių yra daugybės, o ne lengva visiems į ją įsiveržti, nelengva kam nors savo bičiulį įkšti, nes daugybė yra pirmesnių, už kitus, o kiekvienam norisi but vis pirmesniu.

Kad prasiskynus kelią prie pirmybės, griebiamasi tiesiog politiško darbo. Zinoma, politika yra bjaurus daiktas, nes politikos užduotis yra tik braidžiojimas purvyne ir purvinimas kitų. Ir čia to paties pasiimta. Kad nubaidyt pirmesnius, imtasi jų pažeminimo. Susijieškota progos išskelti aikštėn kokias ten seniaus padarytas šelmystas, ir tuomi imta įrodyti, kad tie, kurie pirmesnėse eilėse stovi, šioki ir toki, kad jie neverti stovėti tose eilėse, ir to užteko. Sušukt tik reikėjo, ir tuojaus pasigirdo peikimo ir niekinimo balsai, kad pirmesniuosius iš savo eilės pasitraukt.

Niekas ne ginčys, kad toki pasielgimai, kurie dabar pirmiesiems prikaišiojami, nors dar nežinia kaip tikrai jie yra teisingi, nebutų peikimini ir smerktini. Niekas nepagirs tokius darbus, kuriais valstybė skriaudžiama, kuriais šitas ar anas tik ypatiška pasinaudoja. Reiktų net stebėtis, kaip tai žmonės pasaulį netik kad sumargina, bet tiesiog, subjuroja. Negali juk but bjauriau kaip pasinaudojimas valstybiniu turtu. Tokių ypatingų pasinaudojimų pra-

teityje buvo didžioje Rusijoje, kurios valdininkai krovėsi sau turtus tik skriausdami valstybę ir jos gyventojus, tik savo naudai, tik savo pasipelnymui. Tik tokiems valdininkams, kurie žiūrėjo vien savo naudos, pasidėkavojant, sugriuvo valstybė; nes apart visų kitų neteisingų valdininkų, net toks kariškas ministeris, ir tai net karės metu, už pinigų pardavė valstybės kariumenę, nes paėmęs nuo priešo kyšį, karės laukan, vieton ginklų, pasiuntė smilčių maišus, ir todėl kareiviai turėjo žūt, o taip atsitikus, valstybė nebuvo kam apginti, ir jai parsiejo pražūt, tik dėl vienu valdininkų netiesingumo, parsidavimo, kas paprastai vadinama valstybės išdavimu.

Tuom patim metu šios šalies šulai žiūrėdami į tai piktinosi ir bjaurėjosi tokiems valdininkams ir jų darbais. O vienok ne ilgai trukus pasirodo, kad ir jie prie to eina, prie to faikosi. Pasinaudojimas savo ypatingai naudai darant kontraktus, dar mažas daiktas, jei ne prisikaityt valstybės nuostolio ir valdžios prigavimo. Bet reikia atmint, kad pamėginus čia pasinaudoti, toliau vis daugiau rasis noro tokios naudos, tokio pasipelnymo, ir taip prie to viso kaskart vis daugiau ir daugiau siekiant, žmogus gali išsidirbt ne kiek ne blogesniu kyšiniuku, koku buvo Rusijos karės ministeris. O ko reiktų tada tikėtis tokiuose atsitikimuose kaip karė, iš tokių žmonių? Pražūtis netik vienam ar kitam, bet ir visai valstybei.

Tik vienas akyvas dalykas, tai, kodėl toki dalykai susekta tik dabar, kada einasi apie kandidatų lenktyniavimus, o ne anksčiau ir ne kada nors vėliau? Aiškūs dalykas, čia eina pirmos politikos reikalais, kad vieniems uždavus smugį kičiųams. Ir tokiu budu aišku, kad skandalas ne išskeltas teisybe vaduojantės, ne gero valstybei linkint, ne tam, kad naikinus keno nelemtus darbus, bet tik vien tam, kad vienam butų galima atsisistot vietoj kito.

Taip dedasi pačioje viršūnėje politikierių uolos. Jeigu panagrinęjus žemesniųjų politikierių lizdelius, ten pasirodytų dar daugiau bjaurybės. Ten pasirodytų daug-

daugiau nedorų darbelių, kuriais paslepiama visi didieji. Ir ten verda toki pat skandalai, tik su tuom skirtumu, kad pas pastaruosius yra daugiau susitepusių įvairiomis šunybėmis, tad vieni kitų bijodami, visi tyli, visi bijo padaryt pradžia, kad vieno darbus parodžius, paskui nereiktų parodyt ir savuosius. Taip dedasi tarp civiliškujų, nekitaip dedasi ir tarp dvasiškių politikierių. Kyšiai, papirkinėjimai vietų vienu nuo kitų, pykinimai intrigų vienu kitiems, kad tik ką laimėjus sau, savo naudai, kad pasipelnus, kad kitą nustumus prastėn vieton ir tik pačiam užsilipus pačion laimės viršūnėn. Kas teisingesnis, kas bjauris neteisybėmis, kas neturi pinigų, kad su tuom pasiekus augštesnes sferas, tas gali badu stūpt, niekas jo nepasigailės, dargi mulkiu bus skaitomas užtai, kad jis ne politikauja, nemoka politikaut.

Ir taip imant viską nuo pradizios iki pabaigai, visų ir visur taip elgiamasi. Kas turi ilgesnį liežuvį, kas greičiau susispranta kam reikia mirtelt, kas pataiko kyšį kam reikia įspriaust, tas iš skerdžiaus tuojaus liksis generolu. Ir taip dedasi netik tarpe juodkalnierių, tarpe juodžiponių, bet tas dedasi net ir tarpe paprastų vargo žmonių, kurie nuo ankstyvo ryto iki vėlyvam vakarui fabrikuose vargsta, eidami savo kasdieninę baudžiąvą. Ir ten politikieriai knibžda. Skundai vienu kitus užveizdai, prisigerinimai, kyšiai, saldiležiuviai, o vis tik tam, kad but geresniu už kitą. Ir ten daugiausia įsisuka į geresnius darbus ne tie, kurie sunkiau ar ilgiau dirba, bet tik tie, kurie pasiskubina su užveizdomis susimerkt, kurie nepasigaili savo algomis su jais pasidalint, kurie liežiuviai kaisioja kitus skūsdam, tik toki išauga greitai.

Malonų broliai ir sesers, kaip matome, politikavimai yra bjauriu daiktu, ką jau ne kartą prisiminėme Po Medžiu. Užtai mes ir supraštame, kad žmonės, kurie netėmija akyvai dalykus, kurie ant kiekvieno dalyko užsimerkia, ant kiekvieno dalyko ranka numoja, tik šiais dienai gyvendami, jie visuomet tokių politikierių

LIETUVIAI AMERIKOJ

WORCESTER, MASS.

Šis-tas iš T.M.D. veikėjų tarpo.

Dr. Biruta Bernotaitė.

T.M.D. yra jau sena organizacija pas Amerikos lietuvius, kuri suteikė lietuvių tautai nemaža naudos, tik pastarais keliais metais kas žinkas jos aparate sugedo, sustojo judėjimas, kaip kuopose, taip ir pačiame centre. Kai kas spėlioja, kad tam kalta centro valdyba.

Kaip ten nebutų, bet šiais metais draugijoje visgi apsiereikė didesnis gyvumas, jau buvo pakelti keli svarbesni klausimai, tik dėja, neką verti. O taip, buvo siulyta T.M.D. suvienyt su L.D.L.D., bet pasiulymas nuėjo su vėjais (ir gerai padarė). Tam prašvilpus, dabar naujas siulymas, kad išskelt T.M.D. jungtuves su Kultūros bendrove, bet matosi, kad iš to bus naudos tiek, kiek iš ožio vilnos. Ir stebėtina, kad toki naiviški sumanymai vis gauna sau pradžia pačioje centro valdyboje, ar bent pas tulus jos narius, kuriems turėtų but gėda dėl tokių ne apgalvotų minčių.

Dabar artinasi seimas, kuris, be abejonės, tas nesamones išblaškys, ir viskas turės išsiblaivyti, ypatingai todėl, kad renkama bus nauja valdyba. Tik butų geistina, kad ne išrinktų tą, kas tik papuola, bet tinkamus žmones. Kiek girdisi, į sekretorius randama tinkamais kelis kandidatus, tarp kurių yra ir K. Sidabras iš Cambridge, Mass. Kiek žinoma, kandidatai visi neblogi, bet rodosi, Sidabras yra tinkamiausias tai vietai. Į išdininkus stato ma daktarė Biruta Bernotaitė, sena narė T.M.D. ir rimta. Rodosi, kad ją išrinkus išdininku, nebutų apsirinkimo. Ir jei nariai išrinkt tinkamas ypatas valdybon, tai bus pačios draugijos pažengimas žymaus žingsnio pirmyn, ir pastumėjimas pačios draugijos prie progos paaugt nariais ir darbu nuveikt daugiau.

T.M.D. naris.

DETROIT, MICH.

Iš darbininkų buvio.

Darbai praeitime rudenyje buvo žymiai sumažėję, bet nuo kalėdų ėmė eit geryn ir šiuomkart eina neblogai. Vienok prie Fordo fabriko visuomet ilgiausios eilės, apie po du tukstančių žmonių, sustoję laukia, ar nepašauks koki į darbą. Net gaila darosi žiurint, kaip vargšai bjauriuose oruose čia susirinkę laukia. Dabar ir šalčiai tikrai žiemiški, kartais net lietuviškai papurtanti, o tų nabagų dauguma tik vienais žiponukais apsilvilkę, dreba pasmėle.

Fordo fabrike algos darbininkams, kaip sulyg kitų miestų, mokamos neblogos. Užtai žmonės, tuomi pasigundę, pavasariais čia suvažiuoja nesuskaitomais pulkais, iš kitų miestų, kad čia laimė susirast.

Neviskas gerovei išeina. Bet paragavus Detroito duonos, daugelis žmonių ir bėga, kur akys veda. Mat automobilium smagu važiuot, bet kol automobilis padaroma, reikia pereit karčius darbelius, nes čia ne žmonės valdo mašinas, tik jėgos varomos mašinos valdo žmones, o darbą reikia atlikt, jei nori dirbt. Kurie dirba nuo stukių, tie irgi privalo sunkiai dirbt, kad uždirbt pinigą.

Gyvenimas irgi visoks. Jei pavieniams pasiseka apsigyvent pas gerus žmones, prie šeimynos, kur šeimyninkė gera, valgi pagamina, tai dar gerai, bet nelaimė, kad šeimyninkės daugiausia išpuikė, valgio negamina, todėl darbininkui parsieina trunkytis po restoranus, ir tik vienam valgiui praleist daugiau dviejų doliarų kasdien, taip, kad apsirinkaičius, parsieina iš Detroito bėgt.

Šeimynos, kurių šeimyninkės nemėgsta per daug ponaut, netingi biskį padirbt, turi didelius namus, laiko įnamius, prie to jų vyrai gerokai uždirba, gali greitai pralobt, nes maistas nebrangus.

LAWRENCE, MASS.

Nusisekęs L.T.R. parapijos teatras.

Vasario 3 d. įvyko vakaras, surengtas tautiškos parapijos naudai, kuriame buvo suloštas gražus veikalas "Graži Mageliona". Lošimas buvo perstatytas L. P. Kliubas svetainėje. Šio veikalos lošime dalyvavo sekančios gabiausios ir per metų eiles atsižymėjusios lošimuose ypatos: Mageliona—O. Milienė, Jonas Cireso—P. Baltuškonis, Alvarija—O. Peslikienė, Petras—J. Petrikonis, Mareliūs—J. Antanavičius, Karaliūs—A. Cilciūs, Karaliene—M. Pačinskienė, Senelė—E. Noberčiūtė, Minikas—M. Lukoševičius. Klioštoriaus tarnas—V. Černiauskas, Du karaliaūs, ir du grafo tarnai—P. Bagdonas ir A. Jukna, Dvi minyškos—S. Šimonienė ir R. Černauskienė ir kelias miniklo klapčiukų, Ligonis—J. Peslikas, Meška su meškučiai—J. Antanavičius ir K. Sabaliauskas.

Svarbiausias roles turėjo O. Milienė ir Jonas Petrikonis, bet nežiurint to, atliko kuogeriausia. Žodžiu, visi lošėjai atliko savo roles

kuogeriausia. Publika negalėjo atsigerēt iš taip šauno veikalo, vien tiktai ir buvo girdimas rankų plojimas laike pertraukų. Didžiūma pagėidavo, kad tokis gražus veikalas butų antru kartu dar perstatytas. O jau publikos prisirinkę buvo tiek daug, kad dar kaip Kliubo svetainė gyvuoja, nebuvo tiek daug prisirinkę žmonių. Daugiau kaip du šimtai žmonių turėjo grįšt nuo svetainės durių namo, nes nebuvo galima gaut sėdynių, net ir statiems jau nebuvo galima surast vietos pastovėt.

Reikia pažymēt, kad nėra to sekmadienio, kad kas nors nebutų surengta tautiškos parapijos labui. Ar tai koncertas, ar tai teatras, ar šiaip kokis nors parengimas duoda progą Lawrenceo lietuviams pasigērēt ir praleist smagiai laiką. Lošimuose, kaip pirmiau minėjau, dalyvauja parinktiniausios ypatos, per metų metus atsižymėję lošime. Garbė lošėjams už toki nenuilstantį veikimą dailoje. Veikite ir toliau su tokiu pat pasišventimu kaip veikėte ikišiol. Duokite progą publikai gērētis tokiais parengimais. Džiuginkite Lawrenceo lietuvius gražiais koncertais. Tautietis.

DENVER, COLO.

Šis-tas iš tolimųjų vakarų. Daugelis "Amerikos Lietuvio" skaitytojų matė krutanciuose paveikluose vadinimus, kaip vakarinėse valstijose vadinami "kaubojai" jodinėja, kaip veda kovas už auksą, kaip gamtiškai tos šalys yra sutvertos ir padabintos augštais kalnais, debesius siekiančiais. Man teko tos valstijose but, ir viską savo akimis matyt, ir daug ko patirt, todėl toms žiniomis čia pasidalinsiu su skaitytojais.

Denver miestas yra Kolorados valstijos kapitula, arba sostinė. Tai didžiausias miestas visoje valstijoje. Gyventojų turi 272,031. Pats Denver turi gražią išveizdą, stovi rytinėje valstijos dalyje, tarp didelių kalnų, gražioje lygumose. Turi daug gražių gatvių, ypač vakarais labai gražu, nes esant daug teatrų, paskendusiu žiburiuose, darosi nepaprastas reginys.

Kitos dalys valstijos.

Danver miestas yra labai švarus, ne surukęs, nes fabriku jame nėra taip daug kaip rytinių valstijų miestuose. Denver nuo New Yorko atstume yra 1,930 mylių, į vakarus.

Likusi Colorado valstijos dalis gana didelė, nes užima plotą 103,948 keturkampių mylių. Rytinėje dalyje yra lygumos, apgyventos ukirinkais. Kur geresnė žemė, ten auginama javai, gi prastesnė auginama gyvuliai. Sulyg valdiško surašo 1920 m. valstijoje buvo 59,934 uškės su ukininkų japonų 321. Javai daugiausia auginama: kviečiai, rugiai, avižos, miežiai ir bulvės, alfalfos šienas, cukriniai burokai, kornai. Soduose auginama obuoliai, pyčės ir grušios.

Gyvuliai auginama: arkaliai, mulai, asilai, karvės, avis, ožkos, kiaulės. Paskui

yra daug ančių ir vištų (atsiprasome malonaus korespondento, kad apleidžiame visas skaitlines, parodančias ko ir kiek užauginta. Red.)

Gamtiški reginiai.

Kaip jau pirmiau sakiau, Colorado valstija yra pasipuošus akmėniniais kalnais, debesius siekiančiais. Augštų kalnų yra net 31. Augščiausias kalnas yra Elbert, turis 14,402 pėdas nuo jurių paviršiaus, kalnas Massivo irgi 14,402 pėdas. Visų tų kalnų viršūnės užsidenge amžinu, niekad nenuitirpančiu sniegu, nes žemė yra atšalus ir suakmenėjusi.

Kalnų šonai pasipuošę dailiomis pašlaitėmis, kuriomis žmogus, pirmu kartu jas pamatęs, negali atsigerēt, kaip stebėtinu gamtos surėdymu. Patys kalnai yra turtingi brangiais metalais, kaip sidabras, zinkas, varis, švinas. Yra ir anglių. Tarpkalnėse yra girios. Visoje Colorado valstijoje girių yra 13,280,832 akrų plotas. Giriose yra daug įvairių žvėrių, kokios tik giriose prisilaiko.

Išdirbystės.

Fabriku Colorado valstijoje yra mažai. Puebloj, tai fabriku centras, nes čia yra geležies išdirbystė. 1920 metuose visoje valstijoje fabriku buvo 2631, kuriuose dirbo 35,256 darbininkai. Fabrikais yra lentų pjovyklos, geležies liejyklos ir geležinkelų taisyklos. Toliau eina kasyklos, kuriose žmonės randa užsiėmimą prie kasimo metalų ir anglių.

Klimatas Colorado valstijoje yra sveikas. Daugelis žmonių, iš rytinių valstijų keliauja į Colorado, su visokiomis ligomis, kaip džiovė ir kitokias, jieskodami sveikatos, kurią daugelis ir suranda, jei tik ne pervėlai nukeliauja.

Lietuvių daugiausia gyvena Denvere, kur yra seniausia lietuvių sėdyba Colorado valstijoje. Gyvena čia 27 šeimynos ir kiek pavienių. Šiaip po kelias šeimynos ir keliat pavienių gyvena kur prie kasyklų, visose valstijos dalyse.

P. M. Lietuvos sunus.

HAMDEN, CONN.

Ruošiama dvilypės vestuvės.

Šioje kolonijoje laukiam ko tai nepaprasto, tai sutuoktvių dviejų seserų su dviem broliais, kas iš tiesų yra rečenybe. Kovo pirmoj dienoj čia dvi sesers Kalsiutės, Ona ir Katrė, ištėkės už dviejų brolių Platt'ų, Roberto ir Tamo. Vietiniai lietuviai tokiomis dvilypėmis vestuvėmis viena diena, labai interesuojasi. V. K.

KLAUDŲ ATITAIŠYMAI.

"Amerikos Lietuvio" 5 numeryje "Apie įvairius daiktus", p. Meškučių Vaiko rašt "Didžiausias tunelis", įsis kverbė ne maloni klaida. Kur pasakya, kad tuneli turės ilgumo 64% mylių turėjo but pasakya—6% mylių.

"Amerikos Lietuvio" 7 numeryje, korespondencij skyriuje, žinutėje iš Lawrence, Mass. apie umą mār K. Dvainio, turėjo but pasakya—K. Dreinio.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Iš kur cigonai paeina.

Paprastai buvo kalbama, kad šiadieni besibastanti pasaulio cigonai yra tai liekana senųjų Egipto tautų, artimiausių buvusių faraonų giminei, bet tai nepatvirtino ikišiol jokia kronika, nors cigonai Europoj pasirodė, galima sakyti, gana vėlai, vos prieš penkis šimtus metų nuo mūsų gadyinės. Kada cigonų drąsus pirmtakumai Europoj atsirado, jie vadino save egiptijonais, kaip Egipto tauta, religijos pasmerkta išsikraustyti iš savo šalies ir ant vietos neilgam apsigyvenimui, užtai, kad atsisakė pagerbt Kristų ir jo motiną šventąją Mariją, kuriuos jų protėviai atsisakė priimt nakvynėn, kuomet šventoji Marija, su kudiuku Jėzum ir globėju Juozapu, atbėgo iš žydų žemės, idant Egipte pasislėpus nuo persekiojimo žydų karaliaus Herodo.

Tokia istorija atsirado Europoje pirmiems cigonams Europon atvykus ir taip nupasakojus, paskui europiečiai, eilei paskui eilę tuos pasakojimus, atkartojant ir vis šį tą pridėdant, susidarė istorija, į kurią ir pačių cigonų vėlesnėji karta įtikėjo. Dabar kyla klausimas, ar patys cigonai pradžią tos istorijos pramanė. Ta istorija, kurios ikišiol laikytasi, greičiausia bus sutverta pačių europiečių. Toje gadyneje, kada cigonai Europon atsibastė, Europoje buvo daug išpažintųjų pranašo Ezakeliaus, kurie mėjo kiekvieną sau nepaprastą daiktą aiškinti religiskais spėjimais. Labai gali but, kad atvykusiems cigonams užteko pasivadinti save egiptijonais, o europiečiai, Ezakeliaus pranašavimų pasekėjai tą viską sumezgė su šventosios Marijos bėgimu nuo Herodo, ir tokiu budu susidarė istorija, nupasakojanti, kad cigonai yra kokios tai galybės nulemti metavonei už nepriglaudimą šventosios šeimynės, pabėgusios nuo persekiojimų ir, kad jie pildydami tą metavonę, negali ant vietos apsigyventi ir negali užsiimti jokiu pastoviu darbu.

Žvilgsnis tolimon praeitin.

Pirmuose amžiuose, kada žmogus buvo jau išsivystęs iš savo primityviškumo, turėjo plačią giminę. Ta giminė, kaip skaitlinga, vadinosi rasa, kuri nors pasiskirstė, dėl savo skaitlingumo, į daugelį atskirų grupų, tai vienok pasiliko prie vienu papročiu, prigimties suteiktų.

Kaip istorija rodo žmogus ant žemės atsirado ne vienoje vietoje, reiškia, žmogaus giminė išsiplatino ne iš vienos poros, ar šeimynos. Žmogaus protėvių atsirado keli, gal keliolika, įvairiuose kraštuose Azijos, Afrikos ir Europos, o galbut ir Amerikos su Australija. Iš kiekvieno tokio protėvio, gadyinės bėgant, išsiaplėto atskiros rasos žmonės, kurių ir šiadieni matome, kai-

po vienus nuo kitų atsiskyrusius savo odos parva, tipu, prigimtais budais ir tam panašiai.

Pasitarnaujant Azijos ir Afrikos šiltam klimatui, o gal ir ankstyvesniam priešžmogui ten atsiradus, tuose pasaulio kraštuose ir žmogaus giminė pirmiausia išsiplėto. Europoj, Amerikoj ir Australijoj žmogus įsigyveno daug vėliau, labai gali but, dėl šaltesnio klimato.

Kada Azijoj ir Afrikoj privedo daug žmonių, negalėjo jie visi vienodai gyventi, parsiejo jieškoti būdų, kad būtų galima pragyventi. Kol žmonių buvo mažiau, jie maitinosi žemės suteiktamais vaisiais: vuogomis, bubais ir tulais augalais. Drabužis, gyvenimo namai, įrankiai ir kiti šiadieniems reikalingi, vienatinis gyvenimo reikalavimas buvo tik maistas, o tą jiems parupino gamta, nes nėsant metų permainų, augalai ir vaisiai visuomet augo.

Pasidauginus giminei vienok pasirodė, kad žemė jau nestengia užtektinai vaisių priauginti, kad visus papenėjus. Tada protas vertė žmones jieškoti būdų, kad susiradus daugiau maisto. Pasidalino tada žmonės į grupas (iš kurių vėliau susidarė šiadieninės tautos), ir vienos pasiliko ant vietos, kitos keliavo į tolimesnes aplinkes, ir ten atradė dar nesunaudotus žemės vaisius, apsistoję gyveno, paskui jų giminei pasididinus ir vaisiams sumažėjus, dalis vėl kėlėsi kitur, kitos grupės ir niekur ant vietos ne apsigyveno, vis kilnojosi iš vienos vietos į kitą.

Laikui bėgant iš šių pastarųjų išsiauklėjo kaip ir atskira giminė, besikilnojanti iš vietos į vietą. Pasididinus šitai giminei, dėl savo skaitlingumo, parsiejo taipgi pasidalyti į kelias gimines, ir taip susidarė tautos besikilnojanti iš vienos vietos į kitą, žmonių, šiadieni emigrantais vadinamų, kaip visuomet emigruojančių, keliujančių. Šiadieni tokių žmonių nemažai yra Afrikos ir Azijos pakraščiuose.

Tvėrimasis miestų ir karių.

Kada tokiu budu Azijoj žmonės veisėsi ir skleidėsi į tolimesnius kraštus, kurie ant vietos pasiliko, tie prisizūrėdami besikeliantiems vis į naujas vietas, suprato, kad toks gyvenimas ne ilgam užteks, ir todėl pasiryžo gyventi ant vietos, o kad reikalingas buvo maistas, jis pradėta gaminti auginant gyvulius ir auginant tulus augalus, ir taip pasirodė, kad toki šaltiniai niekad ne išsišems. Gavus aiškų supratimą, kaip galima žemę priverst išduoti žmonėms maistą, žmonės pradėjo daugiau apsigyventi ant vietos, ėmėsi dirbt žemę, auginti gyvulius, ir taip susidarė atskiri miestai, sodžių pavidaluose.

Kada tas viskas dėjosi Azijoj, Afrikoj dalykai ėjo ne kitaip, tik su tuom skirtumu, kad ten pasitarnaujant sausesniam klimatui, vaisiai pradėjo baigtis greičiau, taip, kad vilties beveik neliko kam nors apsigyventi. Užtaigi pradėjo iš Afrikos tokia pat emigracija. Emigrantai leidosi kelionėn į tolimesnius kraštus, jieškant sau maisto, ir vieni jų pasisuko Europos pusėn, kiti Azijos. Vieni ir kiti keliuodami iš vietos į vietą, užėjo jau apsigyvenusius žmones, tėjimo jų gyvenimą. Viskas jiems patiko pas užteikusius gyventojus, tik nepatiko tas, kad reikia dirbt. Buvo bandė ir jie imtis auginimo gyvulių ir augalų, bet kiek padirbėję, metė viską, ir susitarė, būriais ėmė užpildinėti išikrusius gyventojus, atiminėjant nuo jų gyvulius ir pagamintus jau valgio produktus.

Graibstymai svetimo turto.

Ateiviams ėmus graibstyti svetimų žmonių pačių gamintus savo maistui produktus, šie tarp savęs susitarė ėmė bendrai gintis nuo skriaudėjų. Gynimasis išsivystė į kovas, kovos į žiaurias kares, kurios laikui bėgant išaugo į šiadienines kares.

Kadangi gyvenantiems ant vietos buvo parankiau kovoti negu atėjūnams ir, kadangi pirmieji žiauriai baudė nugalėtus užpuolikus, pav. sugautam nusukdavo sprandą, perskeldavo galvą ar nulaužydavo rankas ir kojas ir taip leido patiems numirti, atėjūnai pabugo, nes aiškiai matė, kad toks gyvenimas, kokį jie iš Afrikos atsinešė, nėra galimas. Užtaigi jie savo gyvenimą reformavo. Jie atvirai ne užpildinėjo nieką. Gyveno nuošaliai, ir gerai nužiūrėję svetimą naudą, ją glemždavo slapta, pasisaugojant, kad savininkas ne užmatytų, o jei to nebuvo galima išvengti, tai rizikuota, kad ir lengvomis pavojai. Iš tokių graibstymų, gadyinės slendkant, išsivystė šiadieni visiems žinoma vagystė.

Afrikos atėjūnai nuokart grabstė svetimą turtą tik tai dienai, bet išdrąsine jie pradėjo savo veikimą. Prisiimanę arklius, raiti užpuldavo sodžius ir apsupę gyvulių kaimiņas, nusivarydavo jas į tolimesnes aplinkes, gyvulius gandydami juos naudojo savo maistui kada parėjo reikalas. Kitaip sakant jie buvo apsirupinę atsarga. Gyvenimui keičiantės, jiems jau neužteko graibstyti maisto produktus, nes prireikė ir drabužio, ir kitokių gyvenimo reikmenų, kurias jie įgynai graibstė nuo pačių pagamintojų. Vėliau prasidėjus ant vietos gyvenančių žmonių kulturai platinčiai, kada jie stipriau įsigyveno, emigrantams jų gyvenimas pasunkėjo, nes atsiradus ginklams, buvo pavojinga rizikuoti savo gyvastį, kitur susikurusios valdžios juos sugaudė, ir kaip niekam nenaudingus, išvarė iš savo šalies, ir taip tie emigrantai, arba gyvenanti be vietos, be namų, pasisklaidė po visą pasaulį.

Šiadieniniai cigonai.

Išitėmiję į augščiau paduotas žinias, ir prisizūrėję į šiadieni besibastančius cigonus, į jų kuno sudėtį, į odos parvą, į visus papročius ir būdą, turėsime aiškų supratimą, kad mūsų gadyinės cigonai yra ne kokia tai atskira tauta, bet liekana anų gadynių emigrantų, kaip mišinys Azijos ir Afrikos išėivių, ikišiol ne apsigyvenusiu niekur, ir gyvenančių, kiek aplinkybės leidžia, prisilaikant savo senųjų papročiu, ir tokiu budu jų pilnas pasaulis, kur tik žmonės gyvena.

Šalyse, kur žmonės vartoja anglišką kalbą, tie emigrantai, arba cigonai, vadinami viską, ir susitarė, būriais ėmė užpildinėti išikrusius gyventojus, atiminėjant nuo jų gyvulius ir pagamintus jau valgio produktus.

Francuzijoj yra užrašai cigonų atsiradimo 1427 metuose. Sulyg tų užrašų, atsiradusių, ten pirmųjų cigonų, visi jų papročiai, budas, tipas ir pats gyvenimas, nekuom nesiskiria nuo cigonų, kuriuos mes pažįstame. Visur jų papročiai, drabužis, fizionomija, nesiskiria nuo senųjų gadynių Afrikos emigrantų, besikilnojanti iš vienos vietos į kitą.

Cigonai artimiausi indams.

Šiadieninių cigonų puošimas, spalvos, tepimas kuno, juodinimas plauku, viskuom yra giminingas emigrantams indams. Artimiausiu vienok indams yra tai cigonų kalba. Iš to sprendžiama, kad jie išemigravo pirmiausia iš Indijos, į Afriką, Aziją ir Europą, ir savo indišką kalbą sumaišė su kalbomis tų giminių, su kuriomis jiems teko kiek ilgiau sugyventi, ir šiadieni cigonų kalba yra tikras mišinys, turintis vienok daugiausia žodžių indų kalbos. Yra apščiai persišku, rumunišku, armenišku ir vengrišku žodžių, bet indišku daugiausia. Šitas įvairių kalbų mišinys, kurį Sanskritas tyrinėjo, aiškiausia parodo cigonus nė sant egiptijonais, negi gimine Izraeliaus, bet liekana indų giminės, susimaišiusios su Afrikos, Azijos ir Europos tautų giminių liekanomis. Šiadieninių cigonų protėviai, pradėję emigrantų gyvenimą, išnyko. Jų kalba virto mišiniu. Bet gyvenimo sistema pasiliko iki pat šių dienų, pamainant kiek formą, kiek aplinkybės privertė.

Cigonų faktiškai, nėra jokios tautos, nes ji sumišo, nėra valstybės, nes jos sukūrimas jiems nerūpėjo, ir nerūpi. Tai nenaudingiausias žmogui giminingas gavalas. Jokiu naudingų darbu niekad neužiūsiama, ir niekam naudos neneša, visuomet gyvenant tik svetimu trusu. Tai yra žmogaus tipo parazitų veislė.

LIUSOJI VALANDA.

Nors skausmai...

Nors skausmai krutinę
Geležims rakintų;
Nors vargai—nelaimės
Visuomet kankintų—
Vistiek aš nestoviu,
Bet žengsiu pirmyn,
Prie šviesos—idėjos,
Skubėsiu artyn.
Nors spėkos jau ilstą
Ir maž yr vilties,
Pasiekti šviesą—idėją—
Gal nėra dalies?
Shenandoah, Pa. J. K. Urbonas.

Baimė.
(Sapnas).

Su keliais iš artimų savo draugų stovėjau ant kalnuko prie ežero ir visi žiūrėjome kaip jame vanduo vilniavo. O vanduo vilniavo nepaprastai smarkiai; bangos šniokšdamos, vis kilo, sukosi, užė ir kaskart darėsi smarkesnėmis. Vanduo tarytum puode sukuriavo, virė ir per krantus išsiliejęs paskandino žaliuojančias pievas ir lygius laukus. Vos tiktai kalnukų viršūnės stuskos jo vandens. Ir anas kalnelis, ant kurio mes stovėjome, vos nevos nepaskandintas tapo. Žiūrėjome mes į tai su baime, mažai ką bekalbėdami. Buvome daugiau ką tai užsimastę ir visiems ant veidų siautė nerimastis ir liudnumo ukai...

Bešumijant ežero vandeniui, pasijuto smarkus drebėjimas žemės ir pasimatė kalneliai, beslenkanti artyn vienas prie kito, o prisartinę vienijosi užgrūdami vienas antrą. Be matant tai, ėmė mus baimė, idant grūdami kalnai neprislėgtų ir netaptume gyvais palaidoti.

—Žmonės kalbėdavo: "Kalnas su kalnu negali sueiti", bet šiadieni matome sueinančius—pratariau ir savo draugus.

—Aš seniai maniau, jog šis, kaip kokis generolas ant visų viršų paims—žiūrėdamas į vieną augstoką kalnelį, kuris išlėto slinko, virsdamas ir saviimi prislėgdamas kitus mažesnius už save.

Vanduo nuo laukų ir žaliuojančių pievų pradėjo nusekti. Seko jis greitai, palikdamas sausas vietas, net ir ežero krantuose. Ant galo, ant tiek nusekė, jog duobėtas ežero dugnas pasiliko visai sausu. Dugne matėsi, netoliese viena nuo kitos, keturios vermsės, iš kurių tik retkarčiais, kada-nekada triško vanduo. Ištriskęs, nesilaikė, bet dingo nežinia kur.

Sausu ežero dugnu prisartinome prie anų versmių, iš kurių jau vanduo visai paliovė triškęs, ir žingeidumo verčiami, pradėjome jas apžiūrėt. Tris iš jų buvo mažos, o kevirtoji didesnė daug už anas visas tris. Bežiūrėję ant jas, iš didžiosios vietos vandens, pirmiau triškusio, išsiveržė du kartų, paskui vienas kitą, ugnies liežuviai... —Vulkanas atsivėrė!—sušukau ir visi duobėtu ežero dugnu, leidomėsi bėgti atgal. Bėgome kiek galėdami, skubėdami su baimė, idant kartais lava išsiveržusi nesudegintų.

Taip, bėgant nubudau. Atbudęs jaučiau si lyg pailsusiu ir gerokai nusigandusiu... J. Širšukas.

Lietuvai simpatija.

Gyvename ir mokinamėsi. Skaitome knygas, tėjimame žmonių-tautų praeitį, pirmiau ir dabar. Ir į tą viską prisizūrėję, taip viską sau išivaizdiname. Vasaros metu atlankome jurių pakraščius ir ten patėmijame banguojantį vandenį, kur banga banga vežasi, atsimuša į uolos krantus ir pražuva. Taip yra ir su mumis. Kodėl paukštėlis miške gyvendamas, linksmai čiuaba? Kodėl žuvis, vandenyje gyvendama, yra visuomet smagi ir linksma? Todėl, kad paukštėlis yra miško, o žuvis vandens gyventojai.

Bet pas mus, lietuvius, viskas dedasi kitaip, ypač pas lietuvius, kurie gyvena Lietuvoje. Esu iš praktikos patyres, kuom mes esame ir kuom norime but. Čia reikia sustot ir šiek-tiek pagalvot.

Daug yra lietuvių, turime keliatą laikraščių, kurie papratė tik kiltus girti ir save niekinti. O tokių turime daug, tik jau Dieve, nors nuo šių laikų atversk juos prie durų, kad jie imtų eit keliu, vedančiu prie Lietuvos.

Lietuva atsistojo ant savo kojų, lyg kudiakis vargingos šeimynos. Lietuviai, amerikiečiai ėmė šimtais grįšt savo laisvon ir nepriklausomon tėvynėn. Bet kas ją laisva padarė ir padarys, jei ne mes vis, iš širdies, bendrai dirbdami?

Pažįstu daug lietuvių, kurie gržė tėvynėn ten gyvena. Kiti sugrįžę pasakoja butus ir nebutus daiktus. Man yra žinoma, kad lietuviai, kaip Amerikoj taip ir Lietuvoj, nevisi skaito laikraščius, ir nevisi su atvira širdžia žiūrėjo ir žiuri į Lietuvos atgimimą. Daugelis į Lietuvą žiuri kaip į kudiakį be vystyklų, ir taip pasakoja savo giminėms ir pažįstamiems žodžiais ar laiškais; kiti tokių lietuvių tyli ir jei tik kai kam iš sau artimiausių prasitaria. Daug vienok yra tokių, kurie atvirai Lietuvą niekina.

Klausimas, kam jie tai daro? Ar tam, kad koks iš Amerikos parvažiaavęs karčiaininkas, nemokėdamas lietuviškos kalbos nē rašto, ten nebuvo patiktas ir priimtas su didelėmis ceremonijomis? Ar gali but svarbu kam, kad toki žmonės, užmiršę savo tėvynę, ir nuo jos nutolę, parvyko kaip svetimi, ir parsivežę tukstančius doliarų, nežino kur ir kam juos sunaudot? Kam tad užtai kaltinti Lietuvą? Negerai! O juk žmonės jautė daug blogesnius padėjimus Amerikoj, kuomet anais laikais, kada prezidentu likosi McKinley, kad žmonės badu mirė, kiti laukuose gyveno

Lietuvos peikimą įgyvendino partijos. Tas paprasta ir kiekvienam žinoma, kad partijos lenktyniuodamos, netiek pačios viską peikia, kiek prie to kitus kursto. Bet viską tą atmetus į šalį, visiems reikia stot už tėvynę. Praslinkus keliems metams patys pasidžiaugsime savo darbų vaisiais. Kas jaučia Lietuvos atgimimo pradžią, tas ir šiadieni džiaugiasi. J. Žukauskas.

Iš laikraštinko užrašų.

Lietuvos žmonės didžiai serga biurokratizmo liga. Tą aš patėmiju, kad ir, pavyzdžiui, dirbdamas prie "Lietuvos Žinių" redakcijos: prisunčiamieji raštai, su "lydimais" raštais (kurie tankiai popiera ir raštu buna didesni už pačius prisunčiamuosius raštus), tuo tarpu kai pilniausiai pakaktų "lydimojų" rašto žodžius (jei jų nereikia) užrašyt ant kitos—švarios rankraščio pusės—butų ir redakcijai patogiau (nes kiekvieno laikraščio numerio rankraščius surišus rutulėlin dedant archyvan nebutų tiek daug bereikalingos popieros; ir rašytojo parašas ir tt., kas yra reikalinga redakcijai visuomet žinot, tvirčiau prie rašto laikytųsi—prilipdinus gi ar prisėgus kaip oficiališkai "lydimajį" prie rašto nėra visgi tiek kvantitjos, kad jis su rašytojo parašu ir kt. redakcijai reikalingomis žiniomis taip ilgai bus kaip ant paties rašto jiems esant); arba—prisunčiamieji ne paktų (per rankas—"per malonę", kaip kartais užrašo; ir net ypatingai redakcijoj raštą įteikiant) raštai be tų pačių panašiais atvejais visai nereikalingų "lydimųjų" raštų "oficialės" dalies (t.y. visų tų "gerbiamasai p o n e redaktorius, jei tiks, ir t.t.; prašau neatsisakyt duot vietas juos gerbiama, ir t.t."), yra idėt į vokus, kas, ypatingai pačiam raštus redakcijoj įteikiant, taip baisiai yra "atliekama". Ir tankiai prie visų tų bereikalingų popieros ir raštų žodžių priedų toki šauņų ir oficiališkai "diplomattingiejį" rašytojai... nepasirašo savo pavardės, kas redakcijoms yra butina žinot.... Tai tau, ir raštinkai!... Tikri "žydų raštinkai", kai žmonės sako!

Kitur (tik ne Lietuvoj) kolkas, gal yra tokiems bereikalingiems darbams ir savęs ir kitų apsunkinimams ir lėšų, ir laiko užtektinai, ir gal to reikalas yra.

Kaip tai neįjauku, net nedemokratiška, rodosi; koks tai apsunkinimas jaučiasi, ir kokia tai taip darančių žmonių paikybe, tuštumas,—tiesiok, kvailumas jaučiasi...

Toki dalykai, man rodosi, labai nesutinka ir su praktiskumo logika.

Tuštume taip skęstame ir jame auklėjamėsi.

Vitkauskas Leonas.

"UŽ TEVYNĘ"

Penkių aktų dramatiškas veikalas su dainomis ir šokiais.

VEIKIANČIOS YPATOS:

1. MAGDĖ JURGAIČIENĖ, kampsininkė.
2. ONUTĖ, jos duktė.
3. KAZYS, jos sunus, tarnavęs rusų kariumenėje laike didžios karės.
4. JONAS VILEIKIS, Kazio draugas ir Onutės mylimasis, taipgi tarnavęs Rusijai.
5. PETRAS JURGAITIS, grįžtantis Lietuvon iš Sibyro, kur buvo ištremtas caro laikuose už gabenimą literaturos iš Prusų.
6. ZIGMUNTAS KOVALSKIS, Lietuvos bajoras.
7. I vaikas šienpjovis.
8. II vaikas šienpjovis.
9. I kareivis Lietuvos kariumenės.
10. II kareivis Lietuvos kariumenės.
11. III kareivis Lietuvos kariumenės.
12. Karininkas.

Jaunimas: šienpjoviai, liuosnoriai į Lietuvos kariumenę, Lietuvos kareiviai, lenkų kareiviai, ir tt.

Dalykas dedasi Lietuvoje pirmuose metuose nepriklausomos valstybės, lenkams nuolat besiveržiant per jos rubežius.

- I AKTAS. Kiemas prie Jurgaičių bakužės.
- II AKTAS. Jurgaičių bakužės viduje.
- III AKTAS. Kaip ir pirmas aktas.
- IV AKTAS. Giria. Lietuvos kariumenės stovykla, netoli nuo Lenkų rubežiaus.
- V AKTAS. Kaip ir pirmas aktas.

AKTAS I.

Scena I.

(Kiemas ties Jurgaičių bakuže, aptvėta gražiai, palangyje darželis, kuriame Onutė ruošdamosi dainuoja):

Augkit, bujokit žalios rutelės,
Puoškit, dabinkit mano darželį —
Puoškit, dabinkit mano darželį.
Žaliuokit, žydėkit žali žolynėliai,
Jums juk nerūpi nelaimės vargeliai —
Jums juk nerūpi nelaimės vargeliai
Nuo piktžolių aš jus išgelbėsiu,
Kas rytas, kas vakaras gražiai apravėsiu —
Kas rytas, kas vakaras gražiai apravėsiu.

(Pabaigus dainuot, kalba):

Šį vakarą ateis mano Jonelis. Ak! kaip aš jo pasiilgau! Jau dvi dienos kaip jo nemačiau. Bet ir šaunas iš jo vaikas! Visos kaimo merginos man pavydi. Pame- nu kaip sugrįžo iš Rusijos kariumenės, kepuraitė ant šalies, guzikai žiba, čebatai lekėruoti.... Jisai visoms merginoms širdis užkariavo. Bet jisai kitų visai ne- paisė. Mane pamylėjo iš pirmo pamatymo.

Scena II.

(Onutė ir Magdė).

MAGDĖ (išeina iš stubelės, nugirdusi Onytės žodžius): Aha!... Tau tik Jonelis ir Jonelis, nėkuomet iš galvos neišeina. Paspėsi, dukrele, dar jauna esi.

ONUTĖ (glausdamosi): O, matute! Kad jis toks meilus, toks geras... ak! kaip aš jį myliu! Ir kas tame blogo? Juk ir tu, matute, mylėjai, svajojai....

MAGDĖ (sėdasi ant suolo): Taip dukrele.... Bet kam tai minėt? Man širdį skauda atsiminus. Tai buvo ta- vo tėtušis, kurį rusai ištremė Sibyran visam gyvenimui, už gabenimą literaturos Lietuvon iš Prusų (Onu- tė dabina kasas gėlėmis). Bet tas jau seniai.... Tu dar buvai tik kuklikas.... Jaunystė, svajonės, meilė, vil- tis prie šviesesnės ateities, dingo vės po kelių metų šeimyniško gyvenimo.... (Onutė glaudžiasi). Ak! kaip skaudu tą viską minėt....

Scena III.

(Tie patys ir Kovalskis).

KOVALSKIS: Aha! Labą vakarą, Jurgaitiene. Sveika, Onute.

MAGDĖ (nusižėmusi): Labą, labą, ponuli!

ONUTĖ (į šalį): Kas per nelaimė jį čionai atnešė?!!

KOVALSKIS (artinasi prie Onutės): Bet kas žino, kodėl Onutė taip nuo manęs šalinasi? Juk aš pas judvi sve- čiuosna atėjau....

MAGDĖ: Meldžiu sėstis, ponuli, nors čia ant suololio (Onutei): Onute! Eikš čia, arčiau, nebuk tokia....

KOVALSKIS (sėsdamas): - Taigi, aš atėjau su tikslu, kaip jau Jurgaitienė žinai, man tavo duktė, Onutė, geriau- sia patinka už visas merginas, kokias aš pažįstu, ir no- rėčiau ją sau už pačią paimt.

ONUTĖ (pati sau): Ak! mano nelaime. Ir kaip man rei- kės nuo jo atsikratyt?

MAGDĖ: Ką čia ponuli, juokus iš mūsų kreti! Juk pats geriau supranti, kad Onytė tamistai ne į porą.

KOVALSKIS: O, tai mano ypatingas dalykas. Aš Onytę pamylėjau ir tik ją, o ne kitą, ketinu vest (Onutei): Na, ką manai, Onute? Už manęs ištekėtum, ir visi ju- sų vargai ir skurdas pasibaigtų. Tavo motinai nereik- tų dirbt taip sunkiai, ir tavo broliui duociau gerą tar- nystę dvare.

ONUTĖ: Nenoriu tamistą užpykint, ponas Kovalski, bet iš to niekas ne bus. Tamista nori mane paimt savo ru- muosna ir laikyt kaip kokį žaislą, savo geiduliams užganėdint. Jokios ten meilės, nė laimės nebus. Grei- tai aš tamistai nusibosčiau, mane išvarytum ir kitą kur auką sau įsiektum.... O kur aš tuomet dingčiau?... Ne! Nėkuomet aš už tamistos netekėsiu. O antra, aš myliu kitą.

MAGDĖ (persigandusi): Onute, dukrele, kalbėk atsar- giau....

KOVALSKIS (pašoka, supykęs): O! kaip dar filozofuo- juoja! Iš kur gi pas tave tiek drąsos, panašiai man at- sakyt? Kas pervienas tas karžygis, kurs net už mane vertesnis? Norėčiau sužinot.

ONUTĖ: Jeigu tamista taip nori sužinot, tai aš pasaky- siu. Tai yra Jonas Vileikis. Aš jį myliu ir už jo te- kėsiu.

KOVALSKIS (ironiškai juokias): Taip? Ha-ha! Ha!... (dainuoja):

Ką? Gal manot, kad aš juokauju
Ir žodžiams mano nenorit tikėti?
Bet ne! Aš atsakymą tuoj reikalauju —
Ar už manęs, Onute, tekėsi?
Jei už manęs ištekėsi, vargo nematysi.
Šaunus rumai, šilkų rūbai, ir auksu žibėsi,
Kaip paukštutė po sodeį sau linksmai skraidys;
Ką tik trokši, tik paliepsi ir viską turėsi.

ONUTĖ (dainuodama atsako):

Ne! Už tamistos netekėsiu,
Neviliokie, pasitrauk,
Tamistos šilkų nedėvesiu —
Netikėkie, nė nelauk.
Aš kaimietė, vargdienėlė,
Tamistai ne pora visai.
Pasijieškokie sau panele!
Ką prie manęs pribikai?
Aš juk myliu bernuželį
Ir už jo tekėsiu,
Skasty, jauną dobilėlį
O už tamistos netekėsiu,
Neviliokie, pasitrauk!
Tamistos auksu nedėvesiu
Mane erzines, paliauk!

(Kovalskis pyksta. Tolumoje girdisi šienpjovių daina):
KOVALSKIS: Litvomanai dainuoja. Ha-ha-ha! Pa- laukit, kaip Lenkija pasiims Lietuvą po savo globa, tuomet jūs nedainuosit. Mužikai! Gavo liuosybę, tai iš kailio neriasi.

ONUTĖ (piktai): Nėkuomet tamista to nesulauksi, kad Lenkija valdytų Lietuvą. Gana! Užteks Lietuvai len- kų jungo..

MAGDĖ (nusigandusi): Onute! Dėl Dievo meilės, nusira- mink....

KOVALSKIS: Patriotė! Ha-ha-ha!... Ir iš kur tu tokių kvailių minčių įgijai... (daina šienpjovių garsėja).

Scena IV.

(Šienpjoviai ir grėbėjos išeina ant scenos, pamatę Kovals- kį, nusistebi ir tarp savęs šnekučiuojasi. Tarp jaunimo ir Kazys su Jonu įseina).

KAZYS (nusistebėjęs, pamatęs motiną nusigandusią, O- nytę supykusią ir Kovalskį besišaipant): Įdomu būtų sužinot pono Kovalskio atsilankymo tikslą (visi tēmi- ja).

KOVALSKIS (nusišypsojęs): Ar taip? Hm! Aš manau, kad tamistai, kaip Onutės broliui, bus labai įdomu ir malonu išgirst, kad aš pas Onutę piršlybosna atėjau.

JONAS (piktai): Ką (prieina prie Onutės)? Onute! Ar tas tiesa, kad jisai drįso su tokiu tikslu pas tavę atsi- lankyt?

ONUTĖ (nusiminusi): Taip....

KAZYS: Budamas Onutės broliu ir apgynėju, aš turiu šiokią tokią galę šiame reikale. Tokiu budu, aš iš kal- no pranešu, kad ne aikvotumet bereikalingai laiką, ir čia daugiau nesilankytumet (Magdė nerimauja, Kazys ją priglaudžia).

JONAS: Onutė pasižadėjo but mano, ir aš jos niekam ne- atiduosiu. Ypač tokiam lenkberniui, kaip Kovalskis!

KOVALSKIS (piktai): Nepamiršk su kuom kalbi! Aš esu Zigmuntas Kovalskis, turtingas dvarponis, ir tau visai nelygus. Jeigu tik aš panorėsiu, Onutė taps mano. Jūs nesulaikysit ją nuo manęs.

KAZYS: Onute! Argi tekėtum už Kovalskio?

ONUTĖ (griežtai): Nėkuomet! Budama lietuvė, nenorėčiau nužemint savo tautystės, ištekėdama už lenk- bernio. Apart to, aš myliu Jonelį (glaudžiasi).

JONAS (Kovalskii): Ką dabar šakysi?..

KOVALSKIS (išeidamas): Paminėsit! Paminėsit mano žodžius....

(Bus daugiau)

STRAIPSNIS 60.

Kudikio aprūpinimas ir pe- nėjimas.

Penėjimas krutimis.

Gamta parėdė, kad kudikis būtų penimas krutimis; todėl motinos pienas yra geriausias kudikiams penēt maistas. Motina turētų dēt visas pas- tangas žindyti savo kudikį ir nesigriebt bonkos iki viskas kas buvo galima tapo padaryta penėjimui krutimis.

Penėjimas iš Bonkutės.

Kuomet krutys pieno nėra, tada reikalas stvertis bonkutės. Kad šita meodė būtų pasekminga, reikia labai atydziai rupintis pasirinkant tinkamą pieną ir jį prirengiant, i ką įeina daug svarbių smulkmenų.

Jei yra kuris vienas dalykas svar- bešnis už kitus prirengiant kudikiui maista, tai tas dalykas yra švarumas. Visi indai dėl mieravimo, šildymo, maišymo ir penėjimo turi but steri- lizuoti vėrdančiame vandeny tuoj pirm vartojimo. Beto yra svarbu, kad visokis mieravimas turi but at- liktas atydziai, kad gavus geriausių pasekmių iš vartojamo maisto. Jei seksi patarimų čionai paduotą, tai iš- vengsi daugelio bėdų.

Pasirinktas maistas turi but gryn- nas, švarus, pienas atatinamai at- miestas sulyg kudikio amžiaus. Pasal- dintas kondensuotas pienas yra idealis kudikiams maistas dėl to, kad jis šva- rus, vienokio sudėjimo, lengvai su- virškomas ir visados gatavas varto- jimui atmiest tik su virintu vandeniu.

Kaip viršuje jau buvo rašyta, dažnai pasitaiko, kad motinos neigai- ni penēt kudikio savo krutimis, ir ta- da, suprantama, reikia parupint kurį nors kitą maistą. Ir geras, grynas sveikas karvės pienas, tinkamai su- maišytas su reikalinga kiekybe ge- riausio cukraus, yra tokis maistas, pridėjus kiek vandenio. Puikiausias sumaišymas parinkčiausio pieno ir geriausio cukraus įeina po vardu Bor- den's Eagle Brand Milk. Per tris gėntkartes motinos atsidėjo ant šito puikaus pieno. Penit jį sulyg nuro- dymų, jis padaro arčiausi artimumą prie motinos pieno.

Borden's Eagle Pienas šiaden au- kleja daugelį vaikų, kurių tėvai pa- tys išaugo ant Eagle Pieno, ir kurių tėvų tėvai taip pat augo šituo pienu 70 metais. Kuomet pasvarstai, kad Bordeno pienas yra vartojamas per tris gėntkartes, ir vis labiau yra vartojimas šiadien, tai pamanai, kad turi but tam priežastis. Ir ta prie- žastis yra ta, kad jis įrodė save esant užganėdinančiu ir saugiu taip ilgai, kad žmonės turi jame pasitikėjimą.

Perskaityk atydziai šituos straips- nius kiekvieną savaitę ir pasidėk at- eičiai.

Pope Optical Co., 397 Main St. Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvės)

VAIKO sveikata la- biausia priklauso nuo maisto kurį jam duodi. Lai nei viena motina nebando eks- perimentuoti.

Žindyk savo kudikį, bet jei dėl kokių nors priežasčių jūsu pienas išsenka, nerizikuok maistais apie kuriuos nēsi tikra.

Borden's Eagle Pie- nās buvo priimtas kudikių maistas per virš 60 metų. Jis yra gamtiškas maistas, kuomet motinos pie- nas neprieinamas. Gydytojai rekomen- duoja jį motinoms sunkiausiuose atvė- juose.

Jei nežinai kaip var- toti Eagle Pieną, prisiusk mums šitą paskelbimą ir mes pa- siūsimė jums penėji- mo instrukcijas. Kū- dikių Knygą ir kito- kias brangias infor- macijas dykai.

THE BORDEN COMPANY Borden Bldg. New York

No. 1.

Kudikiai mėgsta!!!

Jie nei prašo dangaus! Bet kuomet jie yra labai jauni ir dar ne- gali kalbėti, tuomet jū skya kalba, o juos—tik pastebėkit kaip jie ušadega džiaugsmu, kuomet motina paima bėta.

BAMBINO

Reg. S. V. Pat. Būras.

Pastebėkit jū pastangas mirti šitą skū- niarų vidurių paltuosioją, kokie tik kuomet nors buvo padarytas ir jis yra legeriausias, vienokis veikia paskmingai- siai! Motinos—jūs nežinote to smūgmo jautsi naalonuma, pastikėjimą ir pū- gėndimą, jei jū penėjate BAMBINO, kuomet kudikis vasdaro neramiu, suer- zintu, piktū—jū yra tikri sekli vidurių užkietėjimo. Mergot žinokt ramiai, nes su- sūduoti yra kudikių vėta bus linkama kai visuomet. BAMBINO atliks savo darbą ir atliks gerai!

F. A. D. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Suitė 71. Tel. Park 7636.

Dr. Ruth F. Bernot

Lietuvė Dentistė. Central Exchange Bldg. 311 Main Street, Worcester, Mass.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA,

316 Main Street,

Turtas — \$22,500,000

Įdėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:

Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet.

Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

JONAS CIVINSKAS

Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto i ki- tus miestus, veža anglius ir persmado trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip:

340 HARDING ST., WORCESTER, MASS. Telephone Park 4156

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI !!

Parėjo naujų sampelių andėklų dēt žieminių overkočių ir siutų. Ateikite pasirinkt jū SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakara

Vincas Intas & Son
15 Millbury st., Worcester, Mass.

BALTIJOS-AMERIKOS
LINIJA 9 Broadway, New York N.Y.
TIESI KELIONĖ LIETUVA
PER HAMBURGĄ ILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Važiukit visai parankiu ir tiesiu keliu Lietuvos važiudami i P L I A V Ą aplenkis lenki ineta (Kardiorū) VISA TREČIA KLESA PADALINTA KAMBARIAI ANT 2-tu, 4-rių, 6-šių ir 8-njų LOVU.

S. S. ESTONIA — Vasario 27-tą
S. S. LITUANIA — Kovo 19-tą

Trečios Klešos kainos: HAMBURGA \$103.50 — P L I A V Ą \$106.50 — LIEPOJŲ IR KLAIPĖDĄ \$107.00
Dėl laivakorčių ir žinių kreipkitės prie savo agentų.

JUMS PATARTINA PASIRINKT GERIAUSIA

"It's the Bean"
"TAI YRA KAVA"

W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave. Boston, Mass.

Pirkite Laivakortes ir siuskite pinigus per musų Agenturą.

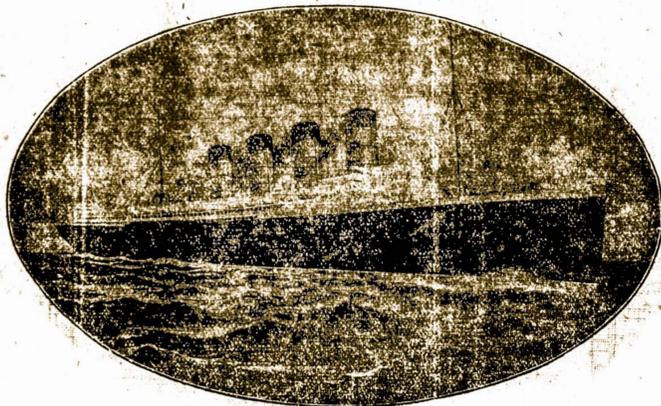
Geriausias Tarpininkas!

Norinti siust laivakortę arba važiuot į Lietuvą visada kreipkitės į musų agenturą. Vazinėdamasis Lietuvoje sutaisiau geriausias sanlygas patarnaut musų keliauninkams. Musų keleiviai nežiurint iš kur važiuos ar iš Lietuvos į Ameriką, ar iš Amerikos į Lietuvą, visada yra prižiūrėti ir painformuoti kuogeriausiai taip, kad savo keliones kogerčiausiai atlieka.

Didžiausias Buryš Vaziuos Aplanky Lietuva Pavasarije.

Jau turime didelę burelį Lietuvių, kurie keliaus ateinantį pavasarį aplanky Tėvynę Lietuvą. Jeigu kās rengiatėsi ar manote leist savo šeimyna, susizinkite su mumis iš anksto, kad galėtume parupint visus patogumus iš anksto.

M. Paltanaivčia

15 Millbury Street

Susirašykite su mumis pirma laiko. Mes sutaisysime jums labai gražią vakaciją ir busite palydėti visą kelionę. Kai išgalite, leiskite savo paaugusius vaikus pamatyti Lietuvos; neapsakomai naudinga jauniems žmonėms pažiūrēt savo tėvų žemę.

Siuskite Pinigus Per Musų AGENTURĄ!!

Jeigu norite, kad greitai ir gerai nueitų pinigai, tai siuskite per musų agenturą, musų atstovybė Lietuvoje veikia greitai — išmokėjimu pinigų. Litais ir doleriais siunčiame.

Mes darome visokius dokumentus pavedimų, įgaliojimų ir pardavimų. Su visais tais reikalais kreipkitės pas mus. Visada busite užganėdinti.

Worcester, Mass.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.

Foreign Language Information Service.

Permainos pilietystės gavime.

Naturalizacijos Biuras bando naują būdą įvedimui pradinių egzaminų pilietystės prašytojų ir jų liudininkų. Iki šiam laikui, kuomet žmogus padavė prašymą paskutinių popierių, jis išpildė, jeigu atvažiavo į Šuv. Valstijas po Birželio 29, 1906, blanką No. 2226, vadinamą "Prašymas atkeliavimo Certificate" (Request for Certificate of Arrival). Bet nuo šio laiko, visi aplikantai, prašydami paskutinių popierių, turi išpildyti blanką No. 2214, vadinamą "Pradinė Blanka Naturalizacijos Peticijos, (Preliminary Form for Petition for Naturalization).

Ims kiek laiko kol naujos blankos bus išdalintos ir pradėtos vartot. Iki tam laikui, Naturalizacijos Biuras ir jo valdininkai laikysis senų blankų, No. 2226. Naujas planas pradėta bandyti New Yorke su Gruodžio pirma diena.

Naują blanką galima gauti iš Foreign Language Information Service, Šuv. Valstijų Naturalizacijos kvotėjų, teismo sekretorių, iš kaikiurių viešų vakarinių mokyklų, ir kitų organizacijų, kurios tą darbą turi atlikti dykai. Galima ypatiskai tu blankų prašyti arba raštu pareikalaut. Nėra reikalo mokēt jokius pinigus už tas blankas. Blanką reikia atsargiai išpildyti ir prisijust su aplikanto intencijos deklaracija, arba jo pirmoms popieroms, Šuv. Valstijų kvotėjų, kurio adresas atspaudintas ant blankos.

Po ištyrinėjimų, jeigu pasirodys, jog reikalinga turēt atkeliavimo sertifikatą, sertifikatas bus išgautas iš tinkamų autoritetų iš uosto, į kurią ateivis atkeliavo. Tas

apsaugotas, nes nebus progos jam padaryt klaidą ir surast klaidą, kuomet jau peticija paduota, ir nereikalaus duot kitą peticiją. Manoma, jog šitas budas sumažins peticijų atmetimus dėl menkniekiu.

Po pradinių egzaminų, prieš Naturalizacijos kvotėją, aplikantui įsakoma eit su liudininkais pas teismo sekretorių, pasirašyti ir paduot formaliską naturalizacijos peticiją. Sekantis laiškas, gautas iš p. Sturges, New Yorke Naturalizacijos kvotėjo:

"Norime pranešt svietur-gimusiems, per jų laikraščius, organizacijas ir visais galimais budais, apie naują būdą pradinių kvotimų dėl paskutinių popierių. Šitas naujas planas buvo bandytas New Yorke, Gruodžio 1, 1923.

Po tai dienai visi žmonės, kurie nori paduot aplikaciją dėl paskutinių popierių, turi gaut pradinę blanką naturalizacijos prašymui (Form 2214-NY). Tą formą galima gaut prašant šiame ofise, viešose vakari-nėse mokyklose ir organizacijose, ir iš Foreign Language Information Service, 119 West 41-st St., New York City, Lithuanian Bureau. Nereikia mokēt pinigų už blanką.

Pradinė aplikacija turi but išpildyta ir prisijusta Chief Naturalization Examiner, 154 Nassau Street, New York City, ir reikia prisijust aplikanto pirmas popieras arba intencijos deklaraciją. Po peržiūrėjimui aplikacijos, jeigu pasirodys, jog atvažiavimo sertifikatas reikalingas, bus išgautas. Šitas naujas planas bus įvestas palengvinimui išgavimo pilietystės. Tikima, jog ištyrinėjimas aplikantų ir liudininkų prieš paduodant formaliską peticiją, sumažins atsakinėjimą pilietystės. Prašome visų draugysčių, kur galima, paaiškinti apie šitą naują permainą."

Kuomet atkeliavimo sertifikatas gaunamas, arba jeigu nereikalingas, tinkamu laiku, aplikantui bus pranešta kada ir kur jis turės atvykt su liudininkais pradiniam kvotimui. Aplikantas neturi vestis savo liudininkus su savim, kol naturalizacijos kvotėjas jam palieps.

Aplikantas turės nueit pradiniam egzaminui prieš pasirašant ir paduodant naturalizacijos kvotėjas galētų persitikrint, jog aplikanto visos popieros yra tvarkoj ir, jog jis išpildė visus įstatymo reikalavimus. Tokiu budu aplikantas bus

Kaip kvotos įstatymas liečia svetimus studentus.

Naujas Imigracijos komisoriaus patvarkymas, paliuosuo studentus nuo kvotos įstatymo, turētų palengvint įleidimą į Šuv. Valstijas studentų, kurie dabar atvyksta į musų šalį lankyti musų universitetus, kolegijas ir techniskas mokyklas dėl speciališko lavinimosi. Per eitais metais, 7,944 svetimi studentai užsiregistravo augštesnio mokslo įstaigose. Rugsėjo 25 d. Imigracijos Biuras išleido reguliaciją, kuri paaiškina žodį "studentas" ir aprūpina atvažiavimą studentų į Šuv. Valstijas nepaisant mėnesinės arba metinės kvotos. Dėl to tikslo, studentas skaitomas kaip įleidžiamas ateivis, kuris įeško laikinio įleidimo, į Šuv. Valstijas, su tikslu lankyti pripažintą augštesnio mokslo įstaigą, kaipo reguliariškai užrašytas studentas." Toks ateivis turi parodyt tinkamus prirodymus, jog jis gali ir jau užbaigę prisirengimą stot į pripažintą augštesnio mokslo įstaigą. Stipendijos pripažintos augštesnio mokslo įstaigos, arba kiti prirodymai, kurie rodo, jog ateivis važiuoja į Šuv. Valstijos po priežiura svetimos valdžios, su tikslu, test mokslą, irgi priimtini kaipo prirodymai.

Žodžiai "augštesnio mokslo įstaiga", reiškia kiekvieną universitetą, kolegiją, seminariją, arba kitą įstaigą, kuri siulo akademišką arba techniską lavinimą, kuri pripažįsta ir užgiria Darbo ministerija.

"Laikinas įleidimas" reiškia neilgiau kaip vienus metus, su tuom supratimu, jog tas laikas gali but prailgintas, jeigu ateivis pasiliks studentu.

Visi studentai, kurie laikinai įleidžiami, sulyg tos reguliacijos, paliuosuojami toms įstaigoms, į kurias ketina stot, arba tos įstaigos atstovui arba jo valdžios atstovui, kuris randasi Šuv. Valstijose. Tokia įstaiga,

Arba žmogus, ima atsakomybę paaiškinime imigracijos viršininkui, kada ateivis, kuris laikinai įleidžiamas sulyg to įstatymo, paliauja but studentu toje įstaigoje, į kurią stoji.

Imigracijos inspektoriai, įleidimo uostuose, turi tuoj duot žinią imigracijos komisoriui Washingtone, kuomet ateivis įleidžiamas po tuo įstatymu. Turi pažymēt vardą studento, jo vietą, dieną įleidimo, vardą ir vietą įstaigos, į kurią jis mano stot, vardą įstaigos arba žmogaus, kuriai arba kuriam mokinyms perduotas, ir visus kitus faktus, kuriuos inspektoriai mano esant svarbiais. Viskas turi but pranešta imigracijos komisoriui Washingtone.

Ypatingos svarbos aprūpinimas įstatyme, sulyg kurio galima spręst Europoje, ar vykstantis studentas bus įleistas. Studentas savo šalyje gali paduot Suvienytų Valstijų konsuliui mokslo kvalifikacijos arba planus įstojimo į augštesnio mokslo mokyklas Šuv. Valstijose. Tie valdininkai oficialiskais keliais ištyrinės aplikanto kvalifikacijos, ir jeigu pasirodys, jog aplikantas yra tikras studentas ir jo planai tinkami, jis bus rekomenduotas Darbo ministeriui, kuris priims tą rekomendaciją ir leis tokį ateivį.

Faktas, jog studentas bus įleistas, ar ne, gali but nuspręstas prieš apleidimą savo namų, yra svarbus. Turētų prašalint vargus tu studentų, kurie atvyksta į musų šalį be užtekintų pinigų augštesniam mokslui, ir atsakomybė įstaigos, arba žmogus, dėl kiekvieno studento turētų but prašalinta su visais nepatogiais patyrimais, kuriuos svetimi studentai turėjo praityje. Neturėjimas užtekintai pinigų ligos, menkas mokėjimas anglų kalbos ir panašūs atsitikimai, perdaug privertė tinkamus studentus sugrįžti savo šalis ir pykt ant Šuv. Valstijų. Šitas naujas imi-

gracijos įstatymas turētų zymiai palengvint europiečių pasinaudojimą progomis augštesnio mokslo Suvieny-tose Valstijose.

Redakcijos atsakymai.

A. Pauza. Eilės "Žiemai besiantinant" negalėsime su-naudot, nes joms visko stoka to, kas eilėms reikalinga, pataisyti nesiduoda.

J. Nemunėlis. Tamista turite gerus norus, bet eiles rašyti dar peranksti. Kad turite sunkią ranką prie rašto, tas dar nereiškia, kad tas kenktų lavinimuisi, vienok atsiųstos eilutės, kaipo bandymas, yra dar silpnas. Patartume lavinimasi pradēt nuo šiaip straipsnių rašymo, nes eilės ilgai pas rašytojus negyvena.

Jos giminė. Tai yra privatiškas dalykas, apeinantis tik vietinius. Laikraštyje rašyti apie tai visai netinka.

Parapijonas. Kad kunigas jūš neklausu, visuomenei nesvarbu, nes toki dalykai yra visai paprastais, kadangi jie apeina tik vietinius parapijonus. Pasitarkite tame ant vietos, laikraščių skaitytojais tuomi ne įdomauja.

Ar Kenčiat Nuo Vidurių Nesmagumo ir Nevirškinimo?

Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies ligą arba apendicitis, iš priežasties skausmu, kuris ištikro paeina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo ap- tiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jei norit pasveikt.

PEPSINIC SELTZER

yra vienintelė gyduolė, kuri palengvina nerviška, vidurių nesmagumus ir numalšina vė-nimą laike neštumo. Neturi jokiu vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoje.

Pepsinic Seltzer Company.

Trindamas su Ruffles Ištinski Pleiskanas Lank.

Nėsti, niekti visą dieną — jus net stebės iš kur tu pleiskanų tiek trinti! Jūs daugiau jus kaunde, juo daugiau pleiskanų šienola iš jūsų galvos, sutėrisia jūsų drabužius, daro nevaldomo kiekvoniom arti jus esančiam, ir vis neapsakomai niekti!

Ruffles

tai prašalins Ruffles yra toniku galvos oiai ir pleiskanų Ruffles yra pleiskanų naikintojas su patikoma pasekmėmis.

111 CIGARETAI

Jie yra GERI! 10¢

Pirk šiuos Cigaretus ir taupyk pinigus!

DR. TESSMER, Dentistas

306 Main Street, Worcesteryje (virš Iver Johnson krautuvas) OFISAS VALANDOS: nuo 9 iki 6, o ketvergiais iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 11 iki 12 valandai. Tel. Park 3310.

Naujas Lietuvis Graborius JUOZAS J. DIRSA

Geriausiai patarnauja, už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jus draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs.

Nuo rugpjūčio 1, J. DIRSA perkraustė ofisą į naują vietą, po numeriu:—

13 Ellsworth Street. Tel. Cedar 4953.

Ruffles

Ar Kenčiat Nuo Vidurių Nesmagumo ir Nevirškinimo?

Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies ligą arba apendicitis, iš priežasties skausmu, kuris ištikro paeina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo ap- tiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jei norit pasveikt.

PEPSINIC SELTZER

yra vienintelė gyduolė, kuri palengvina nerviška, vidurių nesmagumus ir numalšina vė-nimą laike neštumo. Neturi jokiu vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoje.

Pepsinic Seltzer Company.

F. A. D. RICHTER & CO. c 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

VIETOS ŽINIOS.

Vasario 16 šventė. Praėjusios subatos vakare, A. O. H. salėje atsibuvo Worcesterio Lietuvių Draugijų Tarybos suruoštas vakaras paminėjimui šešių metų Lietuvos nepriklausomybės.

Svarbiausiu kalbėtoju buvo p. A. B. Stankevičius, kuris kalbėjo dviem atvejais, ir tai gana ilgai. Kalbėtojas turi apščiui medegos, tik sirguliuodamas jis negalėjo pakelti balsą kur reikėjo.

Prie to jis pertinkia ir ne vietoj kartoja žodžius "žinoma" ir "be abejonės". Abelnai jis kalbėjo gana gerai ir tinkamai šiam vakarui. Aušrelės vaikų maitysas sekstetas padainavo keliatą tinkamų dainelių ir smuikomis išpildė vieną muzikališką dalykėlį.

Aušrelės draugijai tuštėjant priaugusių jaunių, spragos jau pradeda užpildyti priaugiančiais vaikūnais ir merginukėmis. Tai vis ačiu pono Dirvelio nenuilsimui ir rupinimuisi organizuoti lietuvių jaunimą, užką lietuvių tauta jam bus dėkinga.

Publikos tą vakarą prisirinko pastebėtinai daug. Salės užveidžėtojas, sulyg sėdynių sprendė buvus suvirš 800 ypatų. Pagyrimas lietuviams Worcesteriečiams, kad brangina tautos šventę ir į jos paminėjimo vakarą skaitlingai susirinko.

Aušrelės vakarėlis Vasario 17 d. vakare, savo kambaryje priėmimui grįžusio iš Lietuvos pirmojo Aušrelės pirmininko p. Janušonio. Vakarėlis buvo gana įvairus, susidėjo iš dainų ir kalbų. Muzikališką dalį programo išpildė Mitrikaitė, J. Ruktyš, Kamendulis ir Joniškis.

Tuojuo bus. Jau tik viena savaitė liko iki vaidinimui "Už Tėvynę", kurią Aušrelė ruošia scenon 28 dienoje Vasario, Lietuvių salėje. Kaip girdėt, daugelis lietuvių to vakarė laukia ir rengiasi pamatyti naują ir pirmą kartą busiantį matomu vaidinimą, nes žinant, kad aušreliečiai visuomet publika užgaidina, tikisi, kad ir šiuomet kart teks iš jų gauti ką tai tokio įspūdingo.

Net trys apvaikščiøjimai. Šiuosmet Worcesterio lietuvių prasimanė net tris apvaikščiøjimus Lietuvos nepriklausomybės paminėjimui.

Vieša padėka. Kuomet mano sunus Jonas Mikalauskas tapo užmuštas Vasario 1 d., netikėjau gauti užuojautos, budamas nesenas Worcesterio gyventojas. Bet apsirikau, nes gavom didelę užuojautą nuo giminių iš kitų miestų, vietinio jaunimo, ir kitų. Pas Dėdyną krautuvė surinkta \$30 gėlėms ir padengimui išlaidų. Taipgi gauta daug gėlių nuo kitų. Visiems tariu širdingai ačiu už prijaunimą mano nelaimės.

Velionio tėvas, Jonas Mikalauskas. Net trys apvaikščiøjimai. Šiuosmet Worcesterio lietuvių prasimanė net tris apvaikščiøjimus Lietuvos nepriklausomybės paminėjimui.

Pavojingai apdegė. Elzė Kilborne, besišildydama prie gazu kurinamo reflektoriaus, uždegė savo drabužius, ir kol kaimynai išgirdo jos rėksmą ir subėgė degančius drabužius apgesino, ji apdegė taip pavojingai, kad nugabenus ją ligonbutin, daktarai neužtikrina jos pagijimą.

Siunta šunias. Kaip paprastai šiais metų laikais šunias pradeda sirgti siuntimo ligomis, taip ir šiuosmet šen tai ten pasirodė šunų nerimavimai, gi keliose vietose ir žmonių užpuolimai. Miesto valdžia atsišaukia į šunų savininkus, prašant, kad jie šunis laikytų prižiūstais, ar uždarytais.

Pėnnyčioj šventa. Ateinančioje pėnnyčioje, Vasario 22 dieną švenė Jurgio Washingtono gimimo. Tą dieną mokyklos ir visos valdiškos įstaigos bus uždarytos. Vakare įvairios draugijos turės kam tikrus surengimus paminėjimui Suvienujų Valstijų pirmojo prezidento ir pirmojo karvedžio šios šalies išliuosavimo kovose.

Suriai nubaudė. Juozapina Wiczak, gyv. prie Lemartine gatvės, kuri buvo teisiamą už degtinės pardavinėjimą ir besistengimą nudėt atėjusius daryt kratą agentus (Power ir Stonquist), likosj pasmerkta užmokėjimui \$50 ir kalėjimam 9 mėnesiams. Tai suri bauda, kuri Worcesterij bene bus pirmutinė, palietus moterį už prohibicijos akto peržengimą.

Reikia statistiką. Ponas. Dėdynas, laikas nuo laiko surenka Worcesterio lietuvių statistiką, suskaitant pačių lietuvių, jų draugijas ir turta. Tokią statistiką jis rengia ir šiais metais. Sako, kad jau galutinai baigia, truksta dar tik poros draugijų, iš kurių negali gauti žinias. Visą sutvarkęs jis paskelbs laikraščiuose. Patartina būtų ir kitų kolonijų lietuviams pasekti p. Dėdyną, ir nors retkarčiais savo kolonijų statistikas surinkus, viešai jas paskelbt.

Ne užmirškite ateinančios nedėlios; Vasario 24 dienos. Tą dieną Lietuvių Ukėsų Klubihas turės didelę koncertą paminėjimui 20 metų sukaktuvių savo gyvavimo. Koncertas įvyks A.O.H. salėje. Koncerto programė dalyvaus ir dainininkė A. Salaveičiūtė, iš Conn. valstijos, taipgi visas vietinis Aušrelės horas.

Maskvos Dailės Teatras. Maskvos Dailės Teatras, kuris yra žinomas visame pasaulyje, kaip pirmutinė panaši trupė, yra paruošęs krutančius paveikslius, kuriems nėra lygių šioj šalyj. Paveiksliai buvo rodomi mišioms žmonių penkiuose New Yorko teatruose.

Paveiksliai bus rodomi Mechanics Hall, ketvirtadienio vakare, vasario 28 dieną, tik vieną sykį. Tikietus galima pirkti iš anksto pas M. Paltanavičią, 15 Millbury st.

KAVOS IŠDIRBYSTĖ APRUBEŽIUOTA. Dalykai taip stovi kavos išdirbimo pasaulyj, kad amerikiečiai priversti daugiau mokėt už kavą, nepaisant ar augštesnės ar žemesnės rūšies. Kavos kaina pakilus, net penkiais centais ant svaro.

PAJIESKAU draugų, Jono Merkevičiaus ir Kazio Diruko, iš Vilkaviškio apskrčio, Gražiškių valsčiaus, ir Kazio Sangailos iš Kauno rėdybos. Meldžiu atsišaukt, arba žinančią apie juos, pranešt. Aš paėnu iš Kregždžių kaimo, Gražiškių valsč., Vilkaviškio aps.

PAJIESKAU savo brolio Juozo Zuzevičio, dš metai atgal, gyveno Detroit, Mich. Aš sugrįžau iš Lietuvos ir norėčiau susirašynėt, nes daug turiu ką pasakyt apie tėviškę. Jeigu kas žinot, tai praneškite arba pats atsišaukite: Antanas Zuzevičius, 15 Millbury st., BOX 21, Worcester, Mass. (7-8)

REIKALAVIMAI: KAS NORITE DARBO? Reikalauju jaunų vyrų tik vakarais dirbt, darbas geras ir uždarbis taipgi. Atsišaukite tuojaus. A. KULESIS, 11 Ellsworth St., Worcester, Mass. (7-8)

REIKALAUJAM merginų del lengvaus darbo prie dratinio ir preso darbo. Gera mokėstis. Hambling & Russell Mfg. Co. 28 Water St., Worcester, Mass. (6-9)

BUS MALONU JUMS ŽINOT, KAD RUSŲ DAILĖS FILMŲ KOMPANIJA PERSTATYS P-O-L-I-K-U-S-K-A, paimta iš LEO TOSTOJAUS baudžiamos aprašymo, kurią atlošė Rusijos pagarsėjusio MASKVOS DAILĖS TEATRO artistai, kurie dabar randasi New Yorke. Bus rodomi Mechanics Hall, Ketvirtadienyje, 28 d. Vasario, 8:15 vakare. TIK VIENĄ SYKĮ. TIKIETAI 50c. ir 75c., su karės taksomis. Vietos užsakomos iš anksto, pas M. PALTANAVIČIĄ, 15 Millbury st., Worcesteryje.

A-T-Y-D-A V-I-S-I-E-M-S! Pirmiausia - minėtas daiktų išpardavimas dar neužsibaigė. Malonėkit pasiskubint. Mes turim daug žieminių marškinių, kurie parduoda labai pigiai. Vilnonės ir šilkinės drėses po \$10.50, \$4.50. Puikus sveteriai parduoda po \$5.00, \$4.00, \$3.50, \$2.50, \$1.50, ir dar pigiaus. Kaip atsilankytis mūsų krautuvėj persitiktirnsit patis, kad parduotum gerą tavorą žema kaina. Taip-pat parduoda visokių kepurų po 75c., 50c., 25c. ir 15c., ir visokių trimųų aptaijyt kepurės. Malonėkit pasiskubint, nes laikui bėgant visas tavoras bus išparduotas. JULĖ STOŠKIENĖ, 10 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

PRANEŠIMAS! Šiuomi pranešame Worcesterio Lietuviams, jogei atidarome Drapanų Krautuvę Vasario-Feb. 14 d., 9-tą valandą iš ryto. Musu krautuvėje bus užlaikomos drapanos vyrams, moterims ir vaikams, geriausios rūšės ir už pereinamą kainą. Musų patyrimas šiame biznyje suteikia progą patarnaut kuogeriausiai, nes Brocktone laikėme tokį pat biznį per 15 metų. Tad visus kviečiame ateit ir persitiktirnsit. H. Stonkus, Dry & Fancy Goods Krautuvė 82 Millbury St., Worcester, Mass. (7-9)

Pirmas Lietuviškas Graborius Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu: MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

PARSIDUODA NAMAI - FARMOS TURIU ANT PARDAVIMO gana daug namų; naujų ir senų, brangių ir pigių, kas kokio tik norite, galit pasiirkt. Taip pat ir farmų; arti ir toli nuo miesto. Kurie tik intereso-jatės pirkimu, malonėkite užėjit pasikablt. L. J. PAULASKAS, 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

APTIEKA Vienintėlė Lietuvių Vaistinyčia. Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Pas mus galima gauti gyduolių puo visokių ligų. Norėdami suėdyt pinigų ir sveikata, visados kreipkitės į mūsų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisiūsim reikalingus vaistus per ekspresą. A. BUDREVICIUS PROVIKARIUS, 122 Millbury St., Worcester, Mass.

ATYDA VIETINIAMS SIUOMI PRANEŠU visiems lietuviams, kad užsiimu pervežiojimu visokių dalykų: išvežu pelenus ir šiaip kam tik reikia kas pervesit. Meldžiu su manim susižinot. VACLAS ŠUTKUS, 45 Ellsworth St., Worcester, Mass. Tel. Cedar 7539-M. (8-9)

Parsiduoda NAMAI - FARMOS!! KAS NORIT PARDUOT NAMUS? Nežiurint koks jūsų namas būtų: naujas ar senas, brangus ar pigus, jūs galitė gana greitai parduot priduoti man savo antrašą. Siuom kartu aš turiu gana daug kostumėrių, kurie nori pirkt namus, gal jūsų namas patiks jiems? L. J. PAULASKAS, Real Estate, 15 Millbury St., Worcester, Mass. (Prie Amerikos Lietuvių) (Aš būnu ofise tarp 9 ir 11 ryte; tarp 3 ir 5 po pietų ir kaip 8 vakare)

UNITED AMERICAN LINES (HARRIMAN LINE) JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE. Trumpiausias kelias į visas dalis LIETUVOS. Išplaukimai kas savaitę mūsų laivuose de luxe: Resolute, Reliance, Albert Ballin, Deutschland. su I, II, ir III klases pasažierais ir laivai: "Mount Clay", Cleveland, Hansa, Thuringia, ir Westphalia, su II ir III klases. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, geros aplinkybės. UNITED AMERICAN LINES, Julius Rottenberg, Inc., 260 Hanover St., Boston, Mass. arba kiti įgalioiti agentai.

LIETUVA. Pirkite laivakortes jūsų gimimės Lietuvoje. Kompanijos raštinė Kaune, kuogeriausia prižiūrēt visus keleivius. WHITE STAR LINE N.Y. - Cherbourg - Southampton. Išplaukimai kas subatą. Milžiniai laivai Majestic, Olympic, Homeric. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus. AMERICAN LINE | Joint WHITE STAR LINE | Service Plymouth - Southampton - Cherbourg - Hamburg. Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus. RED STAR LINE N. Y. - Plymouth - Cherbourg - Antwerp. Tankus išplaukimai. Mėgiamas kelias. Nauji laivai Belgenland, Zeeland, ir Gothland (8čia klasa). Visos uždarytos, privatiškos kajutos. Geras valgis ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietinių agentų, ar i Passenger Department, 84 State St., Boston, Mass.

CUNARD. Ar Manot Parsikviest Gimines i Amerika? Lietuvos kvota jau yra pasibaigus, bet dabar laikas prisirengt prie naujos kvotos, kuri prasidės liepos 1 d., 1924 m. Musų ofisas Kaunė pagelbsti išgauti pasportus, visas ir prirengia juos tuojuo kelionėn. Nėra reikalo laukitė tiems, kurie turi Cunard tikietus. Musų laivai išplaukia iš Europos kiekvieną savaitę. Cunard tikietai yra geri del keleivio ant AQUITANIA, BERENGARIA ir MAURETANIA. Greičiausias jūrų patarnavimas pasauly. Del smulkesnių informacijų, malonėkite susižinot su mūsų vietiniu agentu arba mūsų raštinėje. CUNARD LINE, 126 State St., BOSTON, Mass.

Antanas J. Milleris, Lietuvis Advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

J. L. Pašakarnis, Lietuvis optometristas, ir akinių pritaikintojas, 447 BROADWAY, So. Boston, Mass.

BEN. MENDELSON, Advokatas, ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip Europoje. 390 Main St., Room 391-932, Worcester, Mass.

HOLLAND AMERICA LINE. Trumpas ir tiesus kelias, per Rotterdam, į ir iš visų dalių LIETUVOS. Savaitiniai išplaukimai. Neprižiurami parankumai. Mes suteikiam pagelbą gavime reikalingų dokumentų (affidavitų). Musų atstovai prižiuri viską smulkmeniškai, ir keleiviai yra prižiuriami iš pat vietos į vietą. Pareikalavus prisiumėjam kainų ir išplaukimų surašą. Del užsakymų ir informacijų, rašykite vietiniam agentui, arba i Holland-American Line, 89 State St., Boston, Mass.